

Bulletin

Postaumaat

verschijnt driemaandelijks

november 2019

185

Bestuur

Voorzitter:

J.W.M.T. Schaminée, Postbus 4172, 6803 ED Arnhem
Telefoon 06-46143917

Secretaris:

H.A. Wolf, Laantje van Sibbes 14, 2351 EN Leiderdorp
Telefoon 071-5893209 - E-mail: secretaris@postuumaat.nl

Penningmeester:

P. Portheine, Iroko 159, 3315 PN Dordrecht
Telefoon 078-6169881
E-mail: penningmeester@postuumaat.nl
IBAN: NL65 ABNA 0620 1355 22
ten name van Penningmeester Postuumaat, Dordrecht.

Adviseur:

W.M.A. de Rooij, Postbus 1051, 5140 CB Waalwijk
Telefoon 0416-331451
E-mail: postzegelboekjes@postuumaat.nl

Ereleden: S.J. Delfos, P. Portheine en W.M.A. de Rooij

Leden van verdienste: P.M. Dek, J. Oosterboer,
H. de Ruiter en M. Struijs

Contributie

De contributie bedraagt 30 euro per jaar (Nederland)
Voor leden in het buitenland: 40 euro per jaar
Losse nummers van het Bulletin kosten 5 euro per stuk.

Ledenadministratie

W.J. Stoker, Zwolsestraat 13F, 2587 TX Den Haag
Telefoon 070-3586449 of 06-53178137
IBAN: NL82 ABNA 0568 1142 13 ten name van Pzv. Post-
uumaat Contributie. E-mail: administratie@postuumaat.nl

**Overname van artikelen uit de Postuumaat Bulletins is
alleen mogelijk na schriftelijke toestemming van het
Bestuur. Bronvermelding is verplicht.**

Postuumaatdiensten

Nieuwtjesdienst 1: nieuwe postzegelboekjes van alle landen
- ook Nederland.

W.M.A. de Rooij, Postbus 1051, 5140 CB Waalwijk,
overige gegevens zie onder 'Bestuur'
IBAN: NL88 ABNA 0568 1145 90 ten name van Postzegel-
vereniging Postuumaat Nieuwtjesdienst 1, Waalwijk.

Nieuwtjesdienst 2: rolzegels van Nederland.

M.A.J. Wolff, Marnixstraat 142 11, 1015 WZ Amsterdam,
telefoon 020-6228424, e-mail: rolzegels@postuumaat.nl
IBAN: NL63 ABNA 0568 1143 61 ten name van Postzegel-
vereniging Postuumaat Nieuwtjesdienst 2.

Veilingmeester (tijdelijk):

H. de Ruiter, Koningsvarenstraat 23, 1531 SH Wormer
telefoon 075-6421018, e-mail H.de.Ruiter@quicknet.nl
IBAN: NL26ABNA0568114639 ten name van Postzegel-
vereniging Postuumaat Veiling.

Keuringscommissie:

W.M.A. de Rooij, Postbus 1051, 5140 CB Waalwijk. Zie
ook 'Bestuur'. Postzegelboekjes gehele wereld.

Postuumaat op het internet: www.postuumaat.nl

Webmaster: mevr. L. Vieveen, e-mailadres:
webmaster@postuumaat.nl

Eindredacteur Bulletin Postuumaat:

Noortje Krikhaar, Achtergracht 71, 1381 BL Weesp,
telefoon 06-53720061, e-mail: bulletin@postuumaat.nl

Ontwerp omslag Bulletin Postuumaat:

Nicolien van der Keur en Norbert Vitha

Advertentietarieven:

1/1 pag.: € 64; 1/2 pag.: € 40; 1/4 pag.: € 23; 1/8 pag. € 14

Ledenannonces zijn gratis (twee regels, exclusief adres).

Welkom in Rotterdam-Zuid (nabij winkelcentrum Zuidplein op zaterdag 14 december 2019

Verzamelgebouw-zuid, café-restaurant “De Rustburcht” (ingang zalencentrum), Strevelsweg 702-734, telefoon (010) - 4813410.

Automobilisten:

Motorstraat (bij Ikaziaziekenhuis) inrijden. Anders dan voorheen moet voor parkeren in de wijde omgeving worden betaald!.

Openbaar vervoer:

Met de Metro naar Zuidplein, daarna lopend door winkelcentrum Zuidplein, richting Ikazia-ziekenhuis aanhouden.

Zaal open: 10.00 uur

Bezichtiging kavels: 10.30 uur

Begin vergadering: 12.00 uur

Veiling aansluitend

Zaal sluit: 17.00 uur

Oproep voor een nieuwe veilingmeester

De veilingen van Postaumaat zijn een steeds terugkerende hit op onze bijeenkomsten. Menig lid (ook niet-aanwezige bidders) heeft zijn verzameling al eens kunnen verrijken met toegeslagen kavels.

Om dit te kunnen blijven organiseren hebben we een nieuwe veilingmeester nodig. U kunt dat zijn. Samen met een groepje oude rotten wordt het werk verdeeld, zodat het geen last wordt, maar een plezierige bezigheid van de leden voor de leden.

We rekenen erop dat het team binnenkort weer compleet is. Steek alstublieft uw vinger op of informeer eens verder bij één van de bestuursleden.

Bestuur vereniging Postaumaat

AGENDA voor de Ledenbijeenkomst op zaterdag 14 december 2019 in Rotterdam

1. Ledenvergadering
 1. Opening
 2. Mededelingen
3. Verslag september-bijeenkomst
4. Nieuwtjes
5. Rondvraag
6. Sluiting, waarna veiling

Bijeenkomsten in 2020:

zaterdagXXXXXXXXXXXXXXXXX
nog invullen

■ 1. Opening

De voorzitter opent de vergadering om 12.10 uur in aanwezigheid van 21 leden. De heren Bos, Delfos, Van Dommelen, De Ruiters, Struijs en Wolff hebben bericht van verhindering gestuurd. De heer J.W. van Zuijlen te Waalwijk is als nieuw lid toegetreden.

■ 2. Verslag bijeenkomst 15 juni 2019

Het verslag wordt ongewijzigd goedgekeurd.

■ 3 Mededelingen

De secretaris deelt mee dat op www.postaumaat.nl onder de rubriek 'Verzamelgebieden' en vervolgens 'Loketstroken buitenland' 20 volledige artikelen uit eerdere Bulletins zijn geplaatst, waarvan 5 ook in het Engels. Leden die aanvullingen op de teksten hebben worden aangemoedigd die te melden op secretaris@postaumaat.nl.

■ 4. Hervervulling penningmeester

De heer Portheine is herverkiesbaar in de functie van penningmeester. De aanwezige leden stemmen unaniem in met zijn herbenoeming. Onder applaus dankt de voorzitter de heer Portheine voor zijn bereidheid om zijn functie in het bestuur voort te zetten.

■ 5. Nieuwtjes

De heren Hoogendoorn, Schaminée en de Rooij melden nieuwtjes, die verderop in dit Bulletin nader worden beschreven.

■ 6. Rondvraag en sluiting

De secretaris verrast de zaal met de mededeling dat vanaf het moment van de hervervulling van de heer Portheine, tien minuten daarvoor, een ode aan hem en ook de heren De Rooij en Hali als grondleggers van de vereniging op de website staat. Aan de hand van de voorbladen van de Bulletins 1 t/m 184 wordt de geschiedenis daar chronologisch weergegeven.

Na sluiting van de vergadering wordt de veiling gehouden.

H.A. Wolf, Secretaris

Het zal begin jaren tachtig in de vorige eeuw zijn geweest dat ik het 'postzegels sparen' van mijn kinderen voortzette. Zij waren erop uitgekeken, zelf had ik het sparen in mijn tienerjaren beëindigd door het ruilen van mijn 'verzameling' voor een hamster van een buurjongen.

Met mijn herstart was ik al snel een fanatiek bezoeker van de zeer druk bezette wekelijkse postzegelmarkt op de Vismarkt in Utrecht.

Postzegels verzamelen was hot en de markt werd overspoeld door op snelle winst beluste semi-handelaren. Op de markt viel mij al snel een ietwat oudere, beetje gebogen man op die zich vooral richtte op de aanbieders van brieven en kaarten. Hij was duidelijk niet gericht op het kopen van postfris, nog niet eens zo oude zegels. Postfris was toen het eerste gebod. Volgens mij was die man een échte filatelist. Ik zou de man een jaar of twee later plotseling tegenkomen op mijn eerste bijeenkomst van wat toen nog heette Kontaktgroep verzamelaars automaatboekjes en rolzegels. In ons werk voor het Bulletin leerden we elkaar beter kennen. Beide een beetje zonderling, al vond ik dat Henk mij daarin wel overtrof en dat vond hij denk ik wel van mij. Henk als serieuze, professorale, zeer toegewijde filatelist, soms wat chaotisch en ik als wat oudere langharige hippie, die nog veel van de postzegelarij moest leren. We vormden al snel een stel apart. Ik kwam weldra bij Henk over de vloer en dat was best even wennen. Zijn flat op Overvecht stond helemaal in het teken van de filatelie, hij woonde er alleen en er was geen rem. Tot aan de plinten stonden brieven, enveloppen, doosjes zegels en ik weet niet wat meer. Je mocht niets verplaatsen, alles had zijn betekenis.

Onze samenwerking werd steeds intensiever, we namen steeds meer taken op ons binnen toen al Postaumaat. Het Bulletin hield ons lekker bezig, de nieuwtjesdiensten vroegen ook veel tijd. De rolzegels van Henk deden mij niks, maar we vonden elkaar in de nieuwste rage: de automaaten en loketstroken! We werden echte veldwerk-filatelisten, in gesprek met Tielman zette ik ons wel eens af tegen de studeerkamer-filatelisten. Henk was echter beide, uren onderweg en in de rij voor de automaten, thuis nauwkeurig rugnummers opmeten om tot een verantwoorde typologie te komen. We hebben wat kilometers afgereden, van automaat naar automaat. Een prachtige tijd, waarin vriendschappen rond de automaat ontstonden, mensen elkaar belden dat er weer wat loos was met de Klüssendorf in Rotterdam of de Frama in Houten, en hup we zaten weer in de auto. Houten was met zijn innovatieve kan-

Henk Bos in een karakteristieke pose.

toor een Walhalla, we gingen er bijna wekelijks naartoe. Jaren later bekeken we dan de foto's en zagen meewarig wat we daar allemaal hadden laten liggen. De zeldzaamste hangzakjes en andere schapverpakkingen.

Met Henk moest je wel op je hoede blijven, hij had zo zijn eigenaardigheden, zoals het in de auto plotseling een paar keer met zijn hoofd achterover tegen de stoelrug bonken om dan laconiek te zeggen dat je daar goed wakker van bleef.

Henk nam wel heel veel op zijn schouders; hij verzamelde van alles en nog wat, had flink wat abonnementen, schreef veel voor het Bulletin en runde lange tijd de rolzegel-nieuwtjesdienst. Hij was van onschatbare betekenis voor de vereniging.

Ook zijn steeds meer verzorgende rol in de relatie met zijn vriendin begon zwaarder te worden. Uiteindelijk werd het teveel en werden een aantal activiteiten, waaronder de nieuwtjesdienst beëindigd. Het schrijven voor het Bulletin kón hij niet laten. Eind 2018 ging het voor het eerst echt een beetje mis, hij werd in het ziekenhuis opgenomen, uitgeput. Wat volgde was een jaar van steeds meer afscheid nemen, ik werd van vriend ook een beetje mantelzorger. Tot drie keer toe verbleef Henk in een zorgvilla om vervolgens telkens weer thuis te proberen de draad weer op te pakken. We hebben samen geprobeerd wat orde te scheppen in de chaos die zijn flat was geworden, opruimen en telkens weer afscheid nemen. Opzeggen abonnementen, van alles weggooien, rijbewijs niet meer

verlengen, et cetera. Henk bleef optimistisch, Huib de Ruiter bood aan ons nog naar de bijeenkomsten te rijden, we dachten het nog een tijd voor elkaar te krijgen. Een heldere geest is niet voldoende, zijn lichaam was op, Henk overleed op 4 oktober 2019, nadat hij op 1 oktober zijn 88ste verjaardag in het ziekenhuis beleefde.

Henk was niet helemaal van deze tijd: beleefd, zorgzaam, trouw, erudiet, leergierig, vrijgevig, onbaatzuchtig, zacht én een beetje zonderling en eigenwijs, een verstrooide professor in de meest letterlijke betekenis. En dat mis ik nu.

Simon Delfos

Mededelingen van de ledenadministratie

Mutaties

In het afgelopen kwartaal hebben de volgende mutaties in het bestand van Vereniging Postuum plaatsgevonden.

Overleden:

De heer H.J.T. Bos (4 oktober 2019)

Nieuwe leden:

De heer J.W.A. van Zuijlen

Opzegging leden m.i.v. 01 jan. 2020

De heer A. v.d. Panne

De heer A.G. Raaphorst

De heer R.Th. Schotman

De heer G.J. Philipsen

De heer R. v.d. Heuvel

Willem J. Stoker
Ledenadministratie

Kleine annonce

Ik zoek van de volgende zegels postfris met nummer achterop: 925 / 971 / 990 / 1007 / 1009 / 1010 / 1011 / 1030 / 1064a / 1128 / 1129 / 1129. Verder van de zegels 617 tot en met 636 alle nummers. Graag via email aanbieden met vermelding van de achterop staande nummers. Wil er rond de 10% voor betalen. Reageren via het email-adres Quasi55@hotmail.com.

Ook oude postzegelboekjes hebben plaatfouten

Bij de postzegelboekjes vanaf 1964 is er altijd al veel belangstelling geweest voor plaatfouten. Cilinderreconstructies wezen de weg en materiaal was er in overvloed. Maar met plaatfouten van de oude boekjes (1902-1950) hebben de meesten van ons zich niet zo bezig gehouden. De schaarsheid en de betaalbaarheid van het materiaal heeft daar natuurlijk alles mee te maken. Van nogal wat boekjes één exemplaar vergaren, is al geen sinecure. Daarbij komt dat boekjes met een plaatfout op de zegel moeilijk te exposeren zijn. Of je moet op jacht gaan naar onvolledige boekjes of losse velletjes.

Alle oude boekjes zijn met de hand vervaardigd. De zegelvelletjes komen uit speciaal vervaardigde vellen of zijn gescheurd uit normale drukvellen.

De plaatfoutenspecialist Jan van Wilgenburg (publiceert in NVPH catalogus; dit jaar voor het laatst overi-

gens) erkent een plaatfout pas wanneer deze op die vellen gevonden kan worden. Hij is daar vrij streng in. De plaatfouten moeten met het blote oog ook goed zichtbaar zijn. Anders zijn het gewoon kenmerken of druktoevalligheden.

Alle vellen bevinden zich sinds kort in het Nationaal Archief te Den Haag. (Het Museum voor Communicatie, dat in 2017 de rare naam COMM kreeg, gaat momenteel radicaal op de schop en heeft alle postwaarden overgedragen aan het Nationaal Archief). Ze zijn dus te raadplegen.

In het plaatfoutenoverzicht in de dit jaar verschenen NVPH catalogus zijn ook zegels te vinden die in boekjes kunnen voorkomen.

Jaren geleden werd in dit bulletin al eens een Rode Kruis boekje uit 1927 (nummer PZ41) gemeld met plaatfout 207 P1 (15+5c, het Rode Kruis). Nu blijkt dit-

zelfde boekje, meldt een oudlid van Postaumaat, nog een plaatfout te bevatten: 206 P3 ($7\frac{1}{2}+3\frac{1}{2}$ c, koningin Wilhelmina). Het gaat om de witte punt achter de eerste E. De plaatfout is gecheckt en staat dus nu in de nieuwste editie van de NVPH catalogus.

De gelukkige bezitter van dit boekje wil natuurlijk graag weten wat de waarde van zijn boekje nu is. Dat is eigenlijk niet te zeggen. Dit schaarse materiaal brengt gewoonlijk in goede

kwaliteit prijzen op ver boven de cataloguswaarde. Nu is de notering al van € 2000 naar € 2500 gegaan. Zonder plaatfout dus. Nu huldig ik altijd al de opvatting dat het belangrijkste prevaleert. En dat is in dit geval het boekje zelf. De plaatfout kun je immers ook op een losse zegel aantreffen. Je zou er dan, vind ik, de waarde van de plaatfout bij kunnen optellen.

Kijken naar de zeldzaamheid lijkt me in dit soort gevallen geen goede weg. Het gewone boekje is al knap zeldzaam. Mèt plaatfout misschien wel tien keer zo zeldzaam! Dat leidt tot niets. Immers, het aantal verzamelaars dat zo ver wil gaan is wellicht ook minimaal.

Boekje PZ41

Plaatfout 207 P3

De Hytech-1710 loketstroken

door
Hens Wolf

1. Nog even recapituleren:

Jarenlang heeft PostNL baliefrankeermachines gebruikt van het type Postalvision:

Van 6 tot 31 maart 2017 hield PostNL een proef met een nieuw soort loketstroken van het type Hytech-1710:

In augustus 2017 besloot PostNL dit systeem in heel Nederland uit te rollen ter vervanging van de tot dan gebruikte Postalvision frankeermachines. Deze grootscheepse operatie is op 11 december 2018 in Weidum (Fr.) voltooid (bonnetje ooooooooo).

2. Hoe gaat het nu met de Hytech-1710?

Over het algemeen functioneert het systeem goed. Ik hoor maar weinig over storingen. Wel doen zich soms eigenaardigheden voor. Men dient dan vooral te letten

op de bonnen: niet direct populaire verzamelitems. Graag loop ik curiositeitshalve even langs een paar van die opmerkelijkheden.

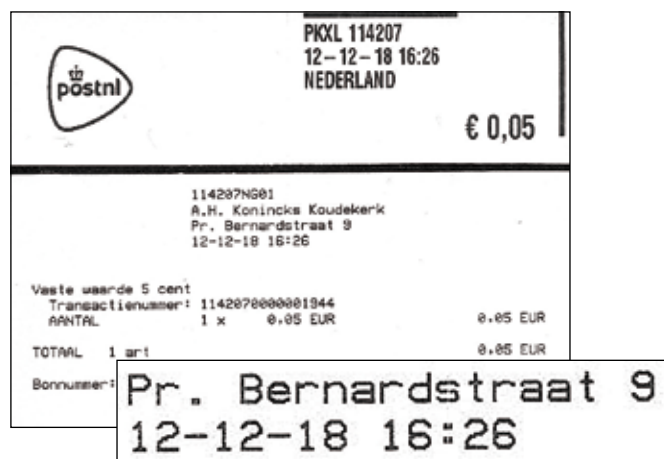
2.1. Koudekerk aan den Rijn

Op 12-12-2018 merkte ik bij het AH-filiaal in Koudekerk aan den Rijn, dat daar ook een nieuwe Hytech-1710-frankeermachine was geplaatst, maar wel met een tekstfout in de bonnen.

De correcte straatnaam is Pr. Bernhardstraat, maar er stond Pr. Bernardsstraat. Geen h en een dubbele s.

De helpdesk werd ingeschakeld en de tekstfout zou nog dezelfde dag worden gerepareerd. Toen ik die middag rond half vijf terugkwam, was de straatnaam inderdaad gewijzigd, maar nu in: Pr. Bernardstraat. Eén s, maar nog steeds geen h.

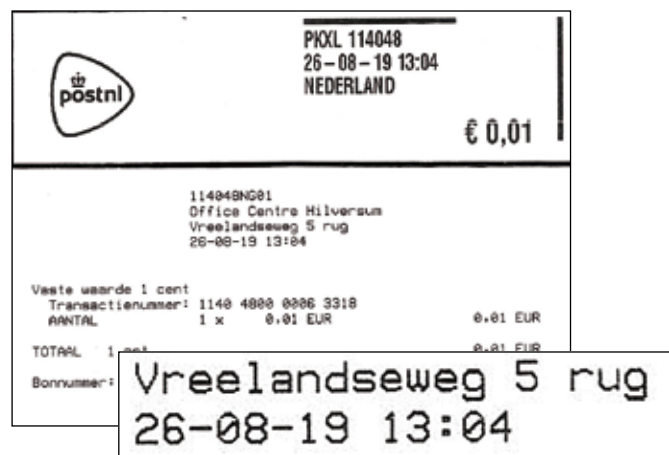

Zo rond de kerstdagen waren er eigenlijk belangrijker dingen te doen, maar het meisje aan de balie deed wat

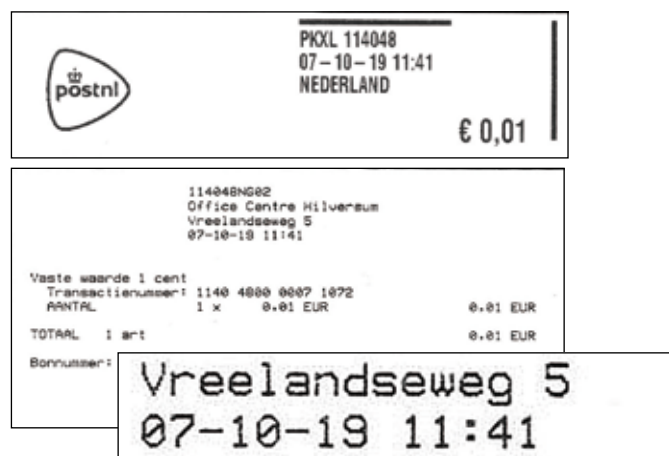
ze kon. Tenslotte kon op 20 december 2018 de vlag worden gehesen. Er stond vanaf toen Pr. Bernhardstraat op de bonnen.

2.2. Hilversum

Op 26-08-2019 viel mij op de bonnen van Office Centre Hilversum op, dat het adres 'Vreelandseweg 5 rug' was. De toevoeging 'rug' was voor iedereen een raadsel.

Niet lang daarna is het van de bonnen verwijderd: op 07-10-2019 trof ik Vreelandseweg 5 aan op de bonnen, zonder 'rug'.

2.3. Hoogkarspel

De frankeerstroken voor Aangetekende Brief zien er normaal gesproken als volgt uit:

Op een strook van 04-09-2019 uit Hoogkarspel komt een heel ander lettertype voor:

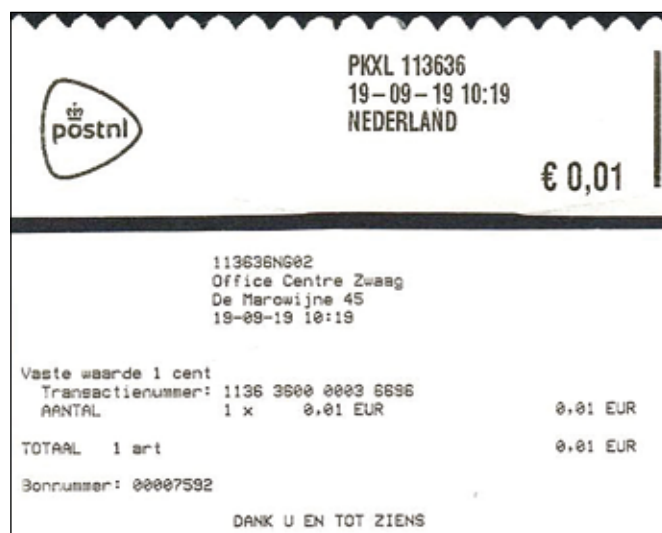

Enkele bijzonderheden:

1. Het woord RECOMMANDÉ ontbreekt links boven de barcode;
2. Aan het tarief 8.45 gaat het €-teken vooraf, op de strook hierboven niet;
3. In het tarief € 8.45 staat geen komma, maar een punt;
4. Onderaan de barcode ontbreekt de postcode van de geadresseerde.

3. Het einde van de rol

Op 19-09-2019 trof ik in Office Centre Zwaag (Hoorn) het einde van de zegelrol. Die bleek gekarteld te zijn met bolle kartels. Op de strook van € 0,01 ontbrak de zwarte bovenlijn boven PKXL 113636.

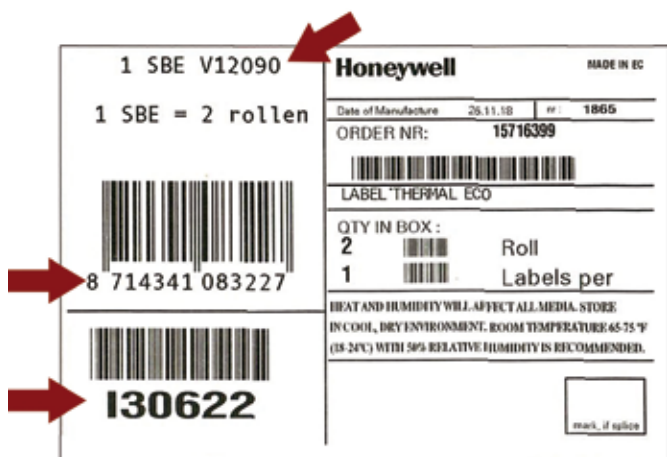
Het begin van de nieuwe rol had puntige kartels. De frankeermachine sneed die kartels eerst vrij smal af, waarna een frankeerstrook van € 0,01 met overgrootte uit de machine kwam (afbeelding: zie de volgende pagina).

Per keer worden er twee rollen in een kartonnen doos aan de PostNL-vestigingen geleverd. In 2017 had de sticker op de doos artikelnummer V12090 (rode pijl) en een barcode met 13 cijfers (groene pijl). De rollen zelf hadden geen sluitsticker.

In 2018 is de productie van de printrollen overgegaan naar Honeywell. De productiesticker op de doos heeft hetzelfde artikelnummer V12090 en ook hetzelfde 13-cijferige barcodenummer.

De oude rollen hadden geen sluitsticker, de nieuwe rollen wel. Die sticker vermeldt dezelfde code als op

de productiesticker, namelijk 130622 (blauwe pijl).

Ik vind het volgen van deze gegevens interessant. Je hebt er een scherp oog voor nodig en het leidt vaak tot leuke gesprekken met de baliemedewerkers.

Hens Wolf
5 oktober 2019

Let op! Contributie met ingang van 2020 gewijzigd!

1. Contributie 2020

Met ingang van 1 januari 2020 is de contributie € 30,00 (buitenland € 40,00).

Onze ledenadministrateur is altijd verheugd over de vroege betalers, sommigen al in november. Let u er op dat u deze keer € 30,00 overmaakt op rekening NL82ABNA0568114213 ten name van Pzv. Postuumaat Contributie. Gaarne moedigen wij u aan om de contributie uiterlijk 31 december 2019 over te maken. Hartelijk dank voor uw medewerking.

2. Abonnement Filatelie

De vereniging beëindigt de bemiddeling bij het lagere tarief op het abonnement van maandblad Filatelie. Leden die toch abonnee op Filatelie willen blijven kunnen zich aanmelden bij Abonnementenland, Postbus 20, 1910 AA Uitgeest of per e-mail: klantenservice@aboland.nl. Een abonnement kost in 2020 € 33,10 (Nederland).

Griekenland brengt boekjesverzamelaar in verwarring

De Griekse post kwam pas vrij laat met postzegelboekjes. De eerste drie verschenen in april 1930 en hadden het eeuwfeest van de onafhankelijkheid als onderwerp. Ze zijn alle drie uiterst moeilijk te vinden. Daarna volgden in 1968/1973 twee boekjes met zegels waarop nijverheidsproducten staan afgebeeld. Worden af en toe nog aangeboden.

Sinds 1976 kwamen er automaatboekjes. Eigenlijk betrof het alleen kaftjes – soms zelfs onbedrukt – met losse uit vellen gescheurde zegels. De inhoud is dan niet zo belangrijk, want men kan van alles tegenkomen. Heb zelf destijds op Kreta flinke hoeveelheden munten in automaten gestopt en werd herhaaldelijk verrast door de sterk variërende buit.

Pas in 1984 startte de post met ‘gewone’ boekjes. Ze hadden een vaste inhoud, en bevatten meestal speciaal voor boekjes vervaardigde zegels. Het waren dan vooral boekjes met Europa- en met kerstzegels. Ze waren alleen aan de loketten verkrijgbaar en de automaten werden verwijderd.

Bijna elk jaar verschenen er wel enkele, met als topjaar 2014 (12 stuks). Alles bijeen verschenen er gedurende die periode ruim 80 boekjes. Daarbij ook enkele prestigeboekjes.

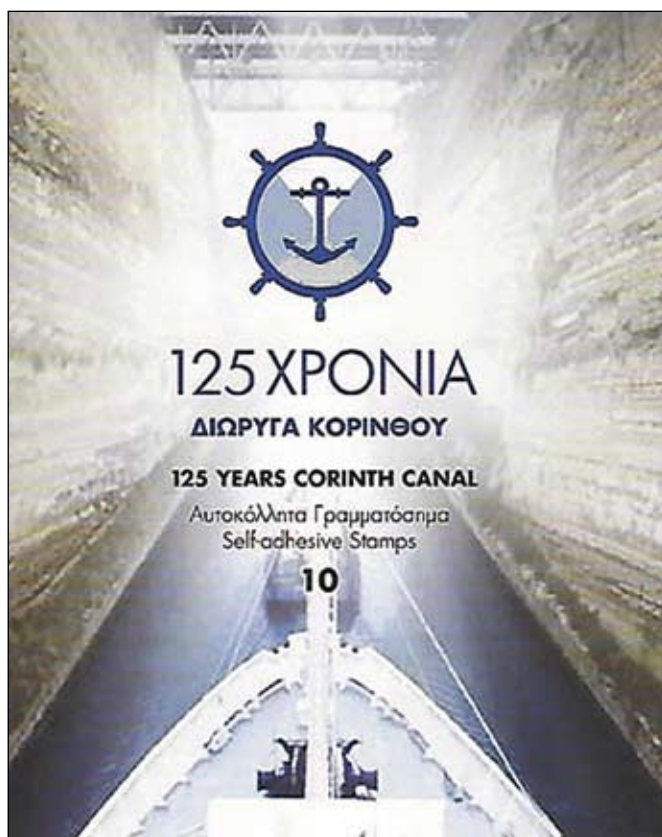
Intussen verschenen in 2015 en 2016 ook zogenaamde toeristenboekjes. Met normale zegels, maar commerciële kaftjes (hotels, resorts, steden, e.d.). Een compleet overzicht ontbreekt.

De verwarring begon in 2018. Er verschenen boekjes met zegels die niet in het reguliere programma stonden. Persoonlijke zegels dus. Probleem was en is dat de zegels niet als zodanig zijn te herkennen. En een boekjesverzamelaar is normaal niet altijd op de hoogte van het reguliere uitgifteprogramma van een land. Het viel wel op dat de Griekse filatelistische dienst niet alle boekjes kon leveren en dat sommige wel erg snel uitverkocht waren. Bij de persberichten werden ze vaak niet gemeld en ook catalogi maken er soms geen gewag van.

Onlangs is gebleken dat de boekjes met persoonlijke zegels lang niet op alle kantoren te koop komen, en dat verzamelaars er maximaal twee kunnen kopen. Ook de handel vist geregeld achter het net. De oplage is vaak klein: meestal 2500 stuks. Een deel van de oplage gaat bovendien naar de instantie die met

Boekje 1973

Het eerste boekje met persoonlijke postzegels

het onderwerp te maken heeft. Op de pagina hier naast ziet u een overzicht van alle tot dusver verschenen postzegelboekjes uit 2018 en 2019. Ook de oplage wordt vermeld. En met de P wordt aangegeven dat het persoonlijke zegels betreft. De haakjes bij de waarde geven aan dat er geen waarde-aanduiding op de zegels staat, maar alleen het tarief (bijv. 20 gr – binnenland). Alle boekjes van 29 mei, 20 juni, 22 juli, 19 augustus

uitgifte	thema	nominaal	oplage	pers
2018				
24 mei	Europa (bruggen)	€ 8.60	8000	
19 jul	Euromed: huizen rond Middellandse Zee	- 3.14	7000	
25 aug	125 Jaar Kanaal van Korintië	- (7.20)	5000	P
27 sep	Anima Syros II	- 8.00	5000	P
1 okt	Relatie Griekenland – Ethiopië	- (7.20)	2500	P
10 okt	Nat. Onderzoeksinstituut: serie	- (9.00)	2500	P
10 okt	Nat. Onderzoeksinstituut: 10x logo	- (9.00)	2500	P
16 nov	Dodekanesos, Unie met Griekenland	- (7.20)	5000	
22 nov	Kerstboekje: kerstman met brieven	- 7.20	25000	
22 nov	Kerstboekje: kerstman leest brieven	- 9.00	5000	
7 dec	190 Jaar relatie met Rusland	- 9.00	2500	P
21 dec	Legeracademie	- (7.20)	5000	P

2019				
29 mrt	100 Jaar Spaar- en Leenfonds	- (7.20)	2500	P
8 apr	Kinderen en postzegels (rookvrij)	- (9.00)	2500	
12 apr	1 Jaar Griekse Spoorwegen	- (7.20)	2500	P
30 apr	Relatie Griekenland – Polen	- (9.00)	5000	P
8 mei	Europa (vogels)	- 8.60	8000	
29 mei	De oude haven van Chania (Kreta)	- (9.00)	5500	P
20 juni	Rhodos, acht commerciële kaftvarianten	- (8.00)	?	P
15 juli	Euromed: mediterrane kleding	- (4.94)	7000	
22 juli	Arch. bezienswaardigheden: Acropolis I	- (8.00)	15000	P
22 juli	Arch. bezienswaardigheden: Acropolis II	- (8.00)	15000	P
22 juli	Arch. bezienswaardigheden: Mykynes	- (8.00)	5000	P
22 juli	Arch. bezienswaardigheden: Knossos	- (8.00)	5000	P
19 aug	Toerisme: Mikonos	- (8.00)	2500	P
19 aug	Toerisme: Mikonos: windmolens	- (8.00)	2550	P
19 aug	Toerisme: Delphi	- (8.00)	2500	P
9 sep	150th Anniversary Birth Mahatma Gandhi	- (9.00)		P

en 9 september zijn voor toeristen (en ook voor verzamelaars?) bedoeld. Ze worden sinds augustus door de post ook als toeristenboekjes aangeduid.

Een al tientallen jaren bestaand typisch Grieks fenomeen zijn de Griekse loketboekjes met permanente zegels. Het zijn boekjes bestaande uit twintig aaneen geniete stripjes van vijf zegels. Liggen bij veel loketten ten gerieve van de loketbeambte. Hij of zij scheurt de benodigde zegel(s) er gewoon af. Te vergelijken met onze vroegere rolzegels. Het loopt wel in de papieren om ze te verzamelen, want van de op 15 maart dit jaar verschenen serie 'Oude Griekse Literatuur' is de hoogste waarde (Euripides) € 2.62. Maal honderd dus. Om volledig te zijn: € 0.05 (Epicurus zie hieronder), € 0.20 (Xenophon, € 0.50 (Socrates), € 1.00 (Herodotus) en € 2.62 (de tragediedichter Euripides), het tarief voor een aangekende brief naar het buitenland. Treurig ook voor de verzamelaar....

Walter de Rooij

ΚΟΙΝΗ ΣΕΙΡΑ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΩΝ

ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ

ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΑ 0,05 ΕΥΡΩ (ΕΠΙΚΟΥΡΟΣ)

ΔΕΣΜΙΔΑ 100 ΤΕΜ. - ΑΞΙΑ ΕΥΡΩ 0,05

5 205344 157198

0,05 €

Booklets varia: EUROPA 2019

Resultaat Europamotief 2019 mag er zijn

Postzegelboekjes kun je natuurlijk op allerlei manieren verzamelen. Als deel van een landen- of motiefverzameling. Of uitsluitend boekjes van één of meer landen. Of alleen bepaalde boekjes (loketboekjes, automaatboekjes, prestigeboekjes). Ook voor motieven of thema's lenen boekjes zich uitstekend. Net als postzegels natuurlijk. Voorbeelden ervan zijn vlinders, wilde dieren, kerken, vuurtorens, honden, bruggen, spoorwegen en zo zijn er nog honderden motieven te bedenken. En bij thema's kun je denken aan Euromed (speciale uitgaven van landen rond de Middellandse Zee), Noorden (gemeenschappelijke uitgaven van de Scandinavische landen), en natuurlijk Europa. Een erg populair verzamelgebied. Ook voor boekjesverzamelaars.

Vaak hebben postzegelboekjes een meerwaarde door de teksten op de kapt, op tussenblaadjes en op zegelvelletjes. Prestigeboekjes geven nog veel meer informatie met verhalen, informatie, foto's en andere illustraties.

Nemen we de Europaboekjes. Elk jaar een ander motief. Zo hadden we de afgelopen jaren onder meer muziekinstrumenten (2014), speelgoed (2015), denk groen (2016), kastelen (2017) en bruggen (2018). En dan 2019: inheemse vogels. Een dankbaar motief dat tot veel aantrekkelijk uitgaven leidt. En de komende jaren oude postroutes (2020) en mythen en verhalen (2021). Posteurop bedenkt steeds nieuwe motieven. Al sinds 1993.

In 2019 dus vogels. Bijna alle Europese landen doen eraan mee. Maar lang niet alle landen komen met een boekje. Een grote collectie wordt het dan ook niet. Is ook niet nodig, want we hoeven niet allemaal aan tentoonstellingen mee te doen. Dus gewoon voor jezelf een mooie verzameling opzetten. Met misschien de zegelvelletjes nog eens afzonderlijk, of zegels uit boekjes op brief (moeilijk hoor!), of – soms – met eraan nog eens dezelfde velzegels. Diverse mogelijkheden dus.

Eerst even een overzicht van de landen die een boekje met Europazegels uitgaven. Daarna zal ik ze stuk voor stuk in volgorde van uitgiftedatum bespreken.

• Bosnië-Hercegovina (Fed)	9 mei
• Bulgarije	24 april
• Cyprus	2 mei
• Faeröer	29 april
• Finland	8 mei
• Griekenland	9 mei
• Groenland	21 juni
• Letland	9 mei
• Malta	9 mei
• Moldavië	19 april
• Noord-Macedonië	2 mei
• Noorwegen	11 april
• Srpska Republiek	24 april

Toch nog de moeite waard. En het is niet uitgesloten dat er nog enkele volgen. Zo presteerde Albanië het eens doodleuk om met een boekje te komen met het Europamotief van het jaar daarvoor. Ook willen nog wel eens niet door de UPD erkende gebieden (Abchazië bijvoorbeeld) stiekem met Europa-uitgaven komen.

Hierna volgen de boekjes met Europazegels op volgorde van uitgiftedatum. Hoewel het niet voorgeschreven of geadviseerd is, verschijnen de meeste in het eerste halfjaar.

De in Europa meest voorkomende vogel, de duif, treffen we in geen enkel boekje aan. Niet echt populair dus ...

NOORWEGEN

De Noorse Europazegel verscheen op 11 april en beeldt de waterspreeuw af. Deze vogel – niet behorend tot de familie van de spreeuwen overigens – bouwt z'n nest achter watervallen of bij snelstromende beekjes.

Het boekje bevat tienmaal de zegel met de waterspreeuw. Door de zegel te scannen, kun je met behulp van de CEE App het geluid van de vogel beluisteren. Opmerkelijk is dat de aanwijzing in het Engels is.

De waarde van de zegel was 21 kronen, maar inmiddels in juli verhoogd naar 25 kronen. Het is het tarief voor brieven tot 20 gram binnen Europa. Aanzienlijk duurder dan in Nederland dus. Prijs van het boekje is dus 250 kronen.

MOLDAVIË

Moldavië volgde op 19 april. Het boekje heeft een fors formaat en bevat twee velletjes: links met vier maal de ooievaar en rechts de steenarend. Beide met drie identieke zegels en één vignet met een uitvergroete kop. Ziet er uit als een gewone zegel, maar dan zonder landsnaam en waarde.

De zes zegels hebben een waarde van 11 L.

De kapt toont de fraaie ooievaars met een druiventrosje.

BULGARIJE

Het Bulgaarse boekje, verschenen op 24 april, bevat twee tegenpolen: de moordlustige lannervalk (velletje van vier maal 0.95) en de vreedzame hazelhoen (vier maal 2.00). Hoewel de lannervalk hoofdzakelijk jaagt op kleine vogels, wordt hij op de zegels en de kapt realistisch afgebeeld met een rat tussen z'n snabels.

Merkwaardig bij de zegelvelletjes is dat ze alleen bij de plakmarge een verticale perforatie hebben. Verder zijn ze geheel ongeperforeerd. Lastig om te gebruiken dus.

Hiernaast boven een opgevouwen kapt, en onder de inhoud.

SRPSKA REPUBLIEK

Het Servische deel van Bosnië Hercegovina kwam ook op 24 april met een boekje. Het bevat een velletje met vier zegels: twee maal slechtvalk (1.80) en twee maal steenarend (2.70). De laatste wordt ook wel gouden arend genoemd vanwege de goudkleurige nekveren.

De post levert kaftjes en velletjes gewoonlijk los van elkaar af. Handig natuurlijk als je ook zo'n velletje zoekt. Op de binnenzijde van de kaft staat informatie over de beide vogels, in het Engels en in het Servisch.

Hoewel het op het plaatje hiernaast ontbreekt, zijn de velletjes genummerd. Dat bevindt zich dan in verticale vorm links van de bovenste zegel.

FAERÖER

De zwarte zeekoet is een karakteristieke vogel die zich ophoudt dichtbij de kusten van alle achttien eilanden van dit gebied. De post van de Faeröer hoefde dan ook niet lang na te denken om een vogel te bedenken voor de op 29 april verschenen Europazegel.

De zegels in het boekje zijn zelfklevend. Het wordt open geleverd, maar is een drieluik, dat over de verticale perforatie gemakkelijk dicht te vouwen is. Ook bij dit boekje kunnen de zegels gescand worden, waarna met de eerder genoemde app het geluid van de zeekoet te horen is.

CYPRUS

Twee imposante roofvogels sieren de op 2 mei verschenen zegels van Cyprus: de vale gier (€ 0.41) en de havikarend (€ 0.64). Vier van elk zijn te vinden in een boekje. Verschil met de velzegels is de tanding: de boekjeszegels zijn boven of onder ongetand.

De velletjes zijn genummerd.

NOORD-MACEDONIË

Dit land beperkt zich tot één vogelsoort: de valk. In een op 2 mei verschenen blokje zien we de lannervalk, de kleine torenvalk, de roodpootvalk en de slechtvalk.

Ook in dit land hebben ze wellicht geen plakmachine, want het velletje wordt los bij het kaptje geleverd.

En op dat kaptje staan de vier valken afgebeeld. Drie aan de voorzijde en één op de achterkant.

De vier zegels hebben elk een waarde van 50d. De velletjes zijn genummerd.

SLOWAKIJE

Eén dag later, op 3 mei, verscheen de Europazegel van Slowakije. Afgebeeld is de in Nederland nog maar sporadisch waar te nemen scharrelaar. Het is een in een blauw verenkleed getooide trekvogel, die de winter het liefst in zuidelijk Afrika doorbrengt.

Het boekje van Slowakije bevat zes zelfklevende postzegels van € 1,70.

Merkwaardig is overigens wel dat de waarde van € 1,70 bij geen enkel gangbaar tarief past.

FINLAND

Is het wel een boekje? De op 8 mei verschenen postzegels zijn ook in een hangblokje of -boekje verkrijgbaar. Beide zegels tonen de wilde zwaan en zijn bestemd voor binnenlandse post (€ 1,50). Het kleine gestileerde landkaartje van Finland geeft dat aan.

Vijf van beide zelfklevende zegels zijn te vinden in het velletje. Of boekje, zo u wilt. De Finse post noemt het zelf geen boekje. Toch voldoet het aan de omschrijving dat het gevouwen is of gevouwen kan worden.

GRIEKENLAND

Twee Europazegels verschenen op 9 mei. Eén (€ 0,90) met de rotsklever, een zangvogeltje dat veel voorkomt in bergachtige streken. De tweede (€ 3,40) is Eleonora's valk. Dat behoeft toelichting. Eleonora van Arborea was een machtige Sardijnse rechter en ornithologe. Zij stelde omstreeks 1400 een wet in die deze vogelsoort beschermde.

Een boekje met twee van beide zegels bevat aan één zijde ongetande zegels. De velzegels zijn vierzijdig getand. Ook deze zegels kunnen met de gratis CEE App gescand worden om het geluid van de vogels te beluisteren.

BOSNIË HERCEGOVINA (Fed)

De Federatie van Bosnië en Herzegovina kwam op 9 mei met twee Europazegels. Afgebeeld op de zegels zijn de kieviet en de strandleeuwrik. Deze laatste in weerwil van het feit dat het land maar een kleine kuststrook van amper 20 kilometer heeft.

Drie van beide zegels vormen de inhoud van een postzegelvelletje dat los (alweer) bij het käftje geleverd wordt.

De zegels hebben elk een waarde van 2,50 mark, zodat de prijs van het boekje op 15 mark komt.

Op de achterzijde van het käftje staat vermeld dat de oplage 8000 stuks bedraagt.

MALTA

Malta kwam op 23 mei met twee Europazegels met het nationale vogeltje: de blauwe rotslijster. De populaire vogel heeft een melodieuze lied en wordt op Malta 'il-Merill' genoemd. Een onomatopée, dunkt me.

Diverse restaurantjes op het eiland dragen dan ook die naam. Eén van beide zegels, de € 0.59, zit ook in het boekje.

Dat boekje is nogal speciaal. Ook in voorgaande jaren was dat zo. Het velletje zit opgevouwen in een käftje – dus niet vastgeplakt – dat met een lipje gesloten is. Het velletje bevat vijf zegels plus een vignet. Nominale waarde van het boekje is dan ook slechts € 2.95.

OEKRAINE

Hier verschenen twee Europazegels op 22 mei. Beide hebben als waarde-aanduiding de letter Z. Momentele is dat 13.20 UAH. Afgebeeld op de zegels zijn de ooievaar en de Noordse nachtegaal. Ze zijn ook in fraai uitgevoerde boekjes verkrijgbaar. De inhoud ervan bestaat uit twee velletjes met allebei slechts één zegel. Erg bescheiden dus. De boekjeszegels hebben overigens een kleiner formaat dan die uit vellen.

Op de achterzijde staat vermeld dat de oplage uit 12.000 stuks bestaat.

GROENLAND

Tenslotte een land dat ver van Europa verwijderd ligt. Maar het is een autonoom gebied dat tot het koninkrijk Denemarken behoort. Tevens het land met het duurste boekje: twaalf zegels van 17 kronen (nominaal ongeveer € 27,50).

Het gaat om twee zegels van elk 17 kronen. Op de ene zegel staat de alpensneeuwhoen en de wilde eend afgebeeld, en op de andere de sneeuwgorse en de raaf. De zegels in het boekje zijn zelfklevend, die in vellen gewoon gegomd.

Ook deze zegels zijn met de CEE App te scannen om het lied van de vogels te beluisteren. Meer informatie hierover is te vinden op <http://cee-platform.com> en ook op <http://europa-stamps.blogspot.com>

BESLUIT

Vrijwel alle andere landen – ook Nederland – gaven eveneens Europazegels uit, maar niet in boekjes. Ierland presteerde het daarnaast nog dit jaar met een boekje te komen met een Europazegel van vorig jaar (spoorbrug) erin. Leuk is dat je bij een verzamelobject als dit gemakkelijk informatie kunt verkrijgen. Je hoeft er geen ornitholoog voor te zijn, want Wikipedia weet bijna alles....

Walter de Rooij
oktober 2019

Afbeelding 1

Afbeelding 2

Afbeelding 3

Afbeelding 4

Het hangboekje met de geboortezegels

In Bulletin Postaumaat 183 beschreef ik al een hangblokje met zakenzegels dat in het kader van een in Collect 99 aangekondigde "opfrisbeurt" een geheel andere opdruk aan de achterzijde had gekregen. Dat gold voor alle hangboekjes en derhalve ook voor het hangboekje met 50 zegels voor de geboorte. Afgebeeld zijn de voorzijde (afbeelding 1) en de achterzijde (afbeelding 2) van het hangboekje, alsmede de twee in gevouwen toestand niet zichtbare panelen van de achterzijde waarop de nieuwe afbeeldingen zijn geplaatst met onder meer zegels met de nieuwe kaders voor persoonlijke postzegels (afbeeldingen 3 en 4).

Op de laatste afbeelding (afbeelding 5, volgende pagina) is het onderste paneel met postzegels afgebeeld met daarbij eveneens de aanduiding van de vier verschillende drukcilinders. Overigens wordt er nog een extra drukcilinder gebruikt voor het aanbrengen van de L-fosfor laag, maar die wordt bij de cilinderaanduidingen nooit vermeld.

De boekjes zijn in rasterdiepdruk gedrukt bij Walsall Security Printers; deze drukker is tegenwoordig gevestigd in Wolverhampton.

De boekjes zijn geplakt onder het hangoog met een vrij brede plakstrook die erg krachtig is. De boekjes zijn dan ook vrijwel niet zonder beschadiging te openen.

Afbeelding 5

Het hangboekje met de zakenzegels (vervolg)

Al meerdere keren besprak ik het hangboekje met de zakenzegels en recent met name ook de twee versies met de foutieve tanding (zie Bulletin Postaumaat 183). Inmiddels zijn de losse zegels met de foutieve tanding in de recent verschenen NVPH-catalogus opgenomen met een prijs van € 6,00 per stuk. Tevens is in dezelfde catalogus een eerder door mij geconstateerde omissie hersteld: de zegels waren namelijk nog niet als zegel uit een boekje, maar uitsluitend als rolzegel vermeld en opgenomen. Wat echter weer niet klopt is dat er nu ook vermeld is dat de zakenzegels met waarde aanduiding 2 ook in hangboekjes zijn verschenen, want die zijn tot nu toe enkel verkrijgbaar als rolzegel. Het blijft dus moeilijk voor de NVPH-cataloguscommissie.

Wat de vermelding van de losse zegel met de foutieve tanding betreft ben ik van mening dat die gewoon een afzonderlijk hoofdnummer moet krijgen. Het is immers een officieel uitgegeven postzegel in een hangboekje die duidelijk afwijkt van de eerdere versie met de veiligheidstanding. Dat geldt overigens ook voor de eerder officieel uitgegeven postzegels met de por-

tetten van koningin Beatrix die verschenen zijn zowel met als zonder veiligheidstanding.

Wat de prijsstelling van de losse zegels met de foutieve tanding betreft zal het waarschijnlijk lastig worden om losse postfris exemplaren te verkrijgen aangezien de verzamelaar die een compleet boekje heeft weten te bemachtigen dat niet snel zal verknippen voor losse zegels. Jammer is overigens wel dat de cataloguscommissie nog geen prijsindicatie voor een compleet boekje met de foutief getande zegels heeft opgenomen. Ook hier geldt overigens dat de verschillende versies elk een eigen hoofdnummer verdienen. Dat geldt voor de oude en nieuwe versie met de correcte tanding en uiteraard ook voor de oude en nieuwe versie met de foutieve tanding. Zoals ik al eerder constateerde, zijn de hangboekjes van de oude versie met de foutieve tanding buitengewoon schaars en naar mijn stellige indruk aanzienlijk schaarser dan de hangboekjes met de huwelijkszegel (NVPH 1756C). Voor die boekjes is de waarde dan ook aanzienlijk hoger dan 50 x de prijs van een los zegel.

Johan Schaminée
16.10.2019

Bezoek ook eens onze website: www.postaumaat.nl

Bulletins 1974-2019: een chronologie

door
Hens Wolf

stelijk als schrijver van artikelen over postzegelboekjes. Dit heeft hij in al die eenenveertig jaar met verve gedaan: een veelgelezen en veelgeprezen rubriek.

Nr. 13: december 1976

Vanaf nummer 13 had het blad een heuse kop

De herverkiezing van Paul Portheine tot penningmeester op de Postuumatbijeenkomst van 21 september 2019 luidt het 41ste jaar in van zijn bestuursfunctie bij de vereniging. Ook vanaf het eerste uur was daar Walter de Rooij, die sindsdien continu stukjes over automaatboekjes heeft geschreven. En ook John Hali, overleden in 1987, was deel van het driemanschap dat aan de wieg van de vereniging stond. Verder werkte Pieter Houdewind toen al een nieuwtjesdienst uit. Tijd om terug te kijken naar alle bulletins, die getuigen van de verzamelpassie van veel enthousiastelingen en het delen van hun kennis in het verenigingsblad.

met de tekst *Bulletin van de Kontaktgroep Verzamelaars Automaatboekjes en Rolzegels* (afbeelding 2). Bladzijde 2 van dit Bulletin vermeldt dat in september 1976 het vijf-honderdste lid is bereikt.

Nr. 20: september 1978

De koptekst verscheen vanaf nummer 20 zelfs in de kleur oranje (afbeelding 3). In dit nummer schreef Walter de Rooij een A4-tje getiteld '...Mijmeringen van het begin...'.
Automaatstroken, of we willen of niet

BULLETIN VAN DE KONTAKTgroep
VERZAMELAARS AUTOMAATBOEKJES EN ROLZEGELS.
Verschijnt driemaandelijks. januari 1974, nummer 1.

Afbeelding 1

Nr. 1: januari 1974

Nummer 1 verscheen in januari 1974 als gewoon stencilblad van de nieuwe vereniging, daarna elke drie maanden. De naam was: 'Kontaktgroep Verzamelaars Automaatboekjes en Rolzegels' (afbeelding 1).

Bestuursleden van het eerste uur waren John Hali, Paul Portheine en Walter de Rooij. Men begon met 45 leden, al gauw aangevuld met 32 nieuwe leden en die lijst groeide snel.

Walter de Rooij maakte zich vanaf Bulletin nummer 1 tevens verdien-

Afbeelding 2

Afbeelding 3

Automaatstroken, of we willen of niet
De ontwikkeling is nauwelijks tegen te houden. Zwitserland begon er hier zo'n beetje mee en meerdere landen volgen. Er zit vast wel een nieuw verzamelgebied in, dat duidelijk in onze kontaktgroep thuishoort. De 'plakstrookjes' zullen wellicht nooit zo populair worden als de boekjes of rolzegels, maar we willen ze in het bulletin toch alle aandacht geven. Daarom starten we in dit nummer met een afzonderlijke afdeling AS: automaatstroken. Een overzichtsartikel van de heer Houdewind geeft voldoende informatie om dit gebied aan te pakken.

Afbeelding 4

Nr. 23: mei 1979

Opmerkelijk was een discussie in nummer 23 over het nieuwe fenomeen 'automaatstroken' (afbeelding 4).

Nr. 27: juni 1980

De koptekst is wederom gewijzigd. De basiskleur blijft oranje, maar de koptekst heeft een kader met kartelrand, als van een postzegel (afbeelding 5).

Afbeelding 5

Nr. 42: maart 1984

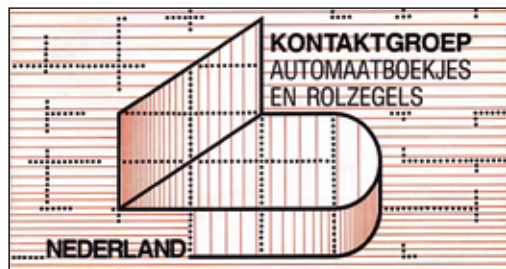
Voor het eerst verschijnt het Bulletin met een heuse kaft. De verenigingsnaam is gewijzigd in Kontaktgroep Automaatboekjes en Rolzegels. De horizontale lijnen zijn oranje (afbeelding 6).

Nr. 52: september 1986

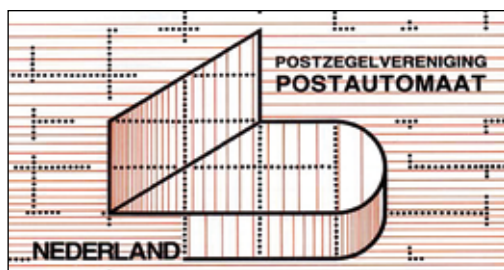
Op de kaft van nr. 52 komt voor het eerst de naam Postzegelvereniging Postaumaat voor (afbeelding 7).

Nr. 66: februari 1990

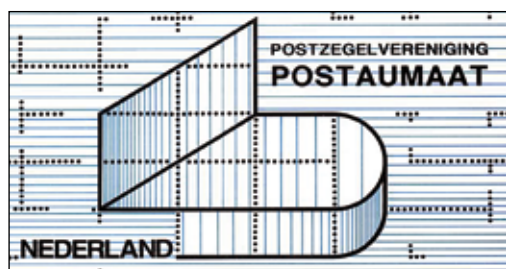
Op de kaft van nummer 66 zijn de oranje lijntjes vervangen door blauwe lijntjes (afbeelding 8).

Afbeelding 6

Afbeelding 7

Afbeelding 8

Nr. 78: februari 1993

Nummer 78 luidde de tijd in van een nieuw kaftontwerp. De hoofdkleur (geel) werd na 5 nummers gevolgd door groen, oranje, paars, enz. (afbeelding 9). Dit 'gezicht' van Postaumaat liep langdurig, tot nummer 149. Al die jaren speelden Jan Oosterboer en daarna Simon Delfos hierin een stuwende rol als eindredacteur.

Afbeelding 9

Nr. 145: november 2009

Vanaf nr. 145 werd een voorschotje genomen op de kleurendruk van de illustraties in het Bulletin. Simon Delfos gaf hierna het stokje over aan Noortje Krikhaar met Aad Knikman als vormgever van het blad (afbeelding 10).

Nr. 150 (februari 2011)-185

minus Nr.158 (februari 2013)-165

Met nummer 150 krijgt het Bulletin een 'glossy' aanzien: geheel in kleur en met mooi papier en een prachtige druk (afbeelding 10). Het kaftmotief is tussen de nummers 158 en 165 onderbroken door een kaft voor het 50-jarig Postaumaatjubiläum (afbeelding 11).

Afbeelding 10

Afbeelding 11

Niet alle voorbladen en kaften konden compleet in dit artikel worden getoond. U vindt ze wel op www.postaumaat.nl.

Duitsland

Over de laatste Duitse automaatstroken zijn de geïmporteurs (in Duitsland) onder verzamelaars nog niet bekend. Ik kijk zoals u weet voor nieuws erover op de Duitse site Philaseiten. Ik las dat er zo'n 127.000 stroken uit de vijf automaten getrokken zijn. Echt zeldzaam zijn de stroken dus niet.

Op eBay worden voor de stroken uit 2018 echter behoorlijke prijzen gevraagd. Voor de gepensioneerde verzamelaar zullen deze prijzen over het algemeen wel te hoog zijn. Vermeldenswaardig is dat als we de druk van sommige stroken met elkaar vergelijken er nuances zijn te onderscheiden in de kleur van de blauwe balk op de strook. Er zijn stroken met een donkere kleur blauw (afbeelding 1) en stroken met een lichte kleur blauw (afbeelding 2). Wel leuk zo'n variant!

Afbeelding 1

Afbeelding 2

Groot-Brittannië

Veel lager geprijsd zijn nieuwste Post and Go-stroken uit de IAR-automaat die in het Londense Postal Museum staat opgesteld. Met zekere regelmaat worden door de automaat nieuwe ingeprogrammeerde prints op de stroken afgedrukt, soms (opzettelijk?) met fouten, maar daar zal ik het hier nu niet over hebben. De

Afbeelding 3

stroken die op 11 september 2019 weer in de automaat werden geplaatst, waren al bekend van een eerdere emissie, namelijk van de 'mail by air' stroken. Nu verschenen ze uit de automaat met de extra print 'Airmail 1919' (afbeelding 3). In dat jaar boekten Engelse vliegtuigen, voor toen, aansprekende records zoals een eerste vlucht rechtstreeks naar Keulen, vanaf Engeland, of een vlucht over de Atlantische oceaan, ook vanaf Engelse bodem. De extra print op stroken met vliegtuigen erop afgebeeld brengt dat in herinnering. Bijzonder was dat er op de 11de september voor deze uitgifte van twee soorten papier gebruik werd gemaakt. Tot ongeveer een half uur na de opening van het museum gaf de automaat 'mail by air' stroken af met jaarcode 'R17AL' (afbeelding 4). Omstreeks 10.30 uur bleek de rol met die stroken al op te zijn en werd

Afbeelding 4

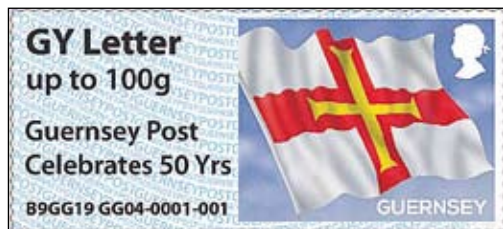
Afbeelding 5

er een nieuwe rol in de automaat gezet met stroken die voorzien bleken te zijn van een nieuwe druk, glanzend (!) en met jaarcode 'R19AL' (afbeelding 5)!! De stroken met jaarcode 'R17AL' zijn in dofte kleuren gedrukt. De op de stroken afgebeelde vliegtuigen springen door de nieuwe glanzende druk er veel meer uit. Details op de afbeeldingen zijn nu ook beter zichtbaar. Kortom wel een verrassing.

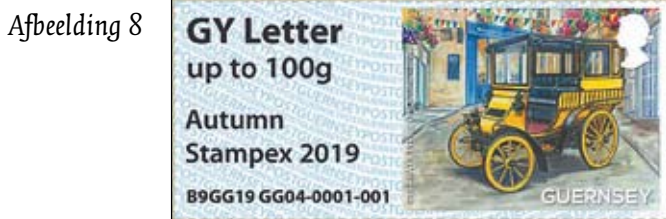
Op de Stampex in Londen, dit jaar van 11 tot en met 14 september, presenteerden Jersey en Guernsey automaatstroken die voorzien waren van een nieuwe speciale opdruk. Deze opdruk moet de postale onafhankelijkheid van beide eilanden in de schijnwerpers plaatsen. Op stroken waarop de vlag van Jersey staat afgebeeld is de extra print 'Jersey Post Celebrates 50 Yrs' (afbeelding 6) en op de stroken met de vlag van

Afbeelding 6

Afbeelding 7

Afbeelding 8

Afbeelding 9

Afbeelding 10

Guernsey staat dan 'Guernsey Post Celebrates 50 Yrs' (afbeelding 7). Andere stroken van Guernsey en Jersey waren op de Stampex verkrijgbaar met de extra print 'Autumn Stampex 2019' (afbeeldingen 8 en 9). Eerder dit jaar werd D-day op Jersey stroken gememoreerd door de extra print 'D-Day 75th Anniversary'. Een afbeelding heb ik niet beschikbaar.

Onlangs, op 8 oktober, verschenen er in verband met een congres op Jersey, stroken met de extra print 'Post-Europ Jersey 2019' (afbeelding 10). De uitgften van stroken met telkens nieuwe prints door met name de kanaaleilanden zijn overvloedig en doen, wil men ze allemaal aanschaffen, een forse aanslag op de portemonnee.

Gibraltar

De postdienst van Gibraltar bracht op 8 augustus dit jaar een serie van 6 automaatstroken uit (afbeelding 11) ter gelegenheid van de eerste stappen op de maan door de mens, vijftig jaar geleden. Op de stroken wordt in kort bestek de reis door de Apollo 11 naar de maan in beeld gebracht. De stroken zijn in offset gedrukt door de Engelse drukker Walsall Security Printers.

Afbeelding 11

Israël

Het Euro songfestival gehouden in Jeruzalem was een goede reden voor de uitgifte van een nieuwe automaatstrook op 16 mei van dit jaar (afbeelding 12). 'Dare to Dream' staat er op de strook. Voor Nederland als winnaar van het festival kwam een droom in elk geval uit.

Afbeelding 12

De zesde en zevende strook met een vliegtuig van de Israelische luchtmacht er op afgebeeld (afbeeldingen 13 en 14) verscheen op 16 juli 2019.

Deze keer zijn het een MD F-4E Phantom 2 en een F16 A die op de stroken staan. De kantoorcode staat aangegeven in de rechterbovenhoek. 00001 is de code voor de filatelische dienst in Jeruzalem.

Afbeelding 13

Afbeelding 14

Afbeelding 15

Parcel + Postexpo

Dichterbij huis, in Nederland, was onlangs de Parcel+Post Expo (afbeelding 15) op 1, 2 en 3 oktober. Dit is een beurs waar de nieuwste ontwikkelingen op het gebied van postdistributie worden getoond door verschillende producenten uit diverse landen. Onder andere sorteermachines, lockers voor pakketten, printers, opbergssystemen, robots en zelfs drones waren er te bezichtigen. Mijn aandacht ging natuurlijk vooral uit naar automaatstroken.

Fabrikant Escher en het Koreaanse PASS waren de enigen die een zelfbedieningssysteem met weegschaal presenteerden dat stroken voor brieven en pakketten kon afgeven. Het systeem van Escher (afbeelding 16) biedt de mogelijkheid om de pakketten die voor postverzending zijn betaald, in te nemen door middel van een rotatiesysteem. De stroken en bonnen komen bij

Afbeelding 17

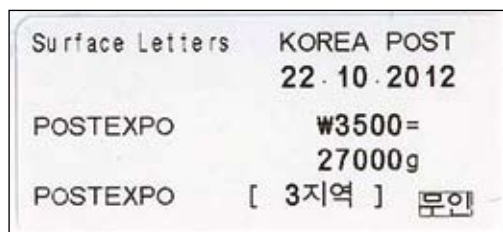
Afbeelding 16

Afbeelding 18

deze automaat uit het gedeelte boven de weegschaal. De testlabel op wit thermisch papier ziet u hier ook afgebeeld (afbeelding 17).

De (test)stroken (afbeeldingen 19 en 20) uit de Koreaanse PASS-automaat (afbeelding 18) voor briefpost zijn eveneens van wit thermisch papier en verschijnen in een opvangbakje naast het touchscreen.

Afbeelding 19

Afbeelding 20

Afbeelding 21

De pakketstroken (afbeelding 21) van de Koreaanse pakketautomaat (afbeelding 22) zijn voorzien van bar- en matrixcode. De stroken voor op brief hebben die codes niet.

Afbeelding 22

Automaten voor automaatstroken op brief lijken niet meer zo in zwang. Automaten voor stroken op pakket zijn in opkomst, wat ook logisch is, gezien de enorme hoeveelheid pakketten die dagelijks verstuurd worden.

Portugal

Drie mooi gekleurde automaatstroken met afbeeldingen van zeeslakken er op werden op 24 september 2019 door het Portugese postbedrijf CTT in roulatie gebracht. De afgebeelde slakken komen voor in de wateren rondom Portugal. Het zijn de *Algarvia alba* (afbeelding 23), de *Babakina anadoni* (afbeelding 24) en de *Felimare picta* (afbeelding 25). De laatste kan wel zo'n 20 cm lang worden en de strepen op de huid van het beest

Afbeelding 23

Afbeelding 24

Afbeelding 25

geven het idee dat ze erop geschilderd zijn. Vandaar de Latijnse toevoeging *Picta*.

De stroken zijn te trekken in de waardes € 0,51; € 0,70; € 0,70; € 0,75; € 0,86 en € 0,91. Verder zijn er nog de waarden € 0,65 en € 2,90 voor *Correio Azul*, een priority verzending.

De stroken zijn in offset gedrukt door de Portugese drukker Ulnou, Unipessoal LDA.

Afbeelding 26

Singapore

Singpost bracht op 31 juli 2019 een automaatstrook uit in verband met 100 jaar luchtpost. De eerste luchtpostvlucht van Engeland naar Darwin in Australië vond namelijk plaats in 1919 en had Singapore als één van de tussenstops. 100 jaar geleden dus, een goede reden voor een nieuwe automaatstrook. Op afbeelding 26 ziet u de eerstedagenvelop met stroken van deze uitgifte.

Taiwan

Ook Taiwan is inmiddels een grootmacht aan het worden als het gaat om automaatstroken. Op 8 september van dit jaar, het 108ste jaar na oprichting van de Chinese republiek, ging de Recupex 2019 van start, een postzegelmanifestatie. Ter gelegenheid hiervan gaf de Taiwanese Post een nieuwe automaatstrook uit. Afgebeeld op deze strook (afbeelding 27) ziet u de Serow, een soort hert dat zowel in Taiwan, als ook in Japan voorkomt. Serows zijn dieren die vooral in bergen leven, in rotsachtig gebied. In Taiwan is het een beschermde

Afbeelding 27

Afbeelding 29

diersoort, een goede reden om het dier af te beelden op automaatstroken. De Taiwanese stroken zijn zoals u ziet in drie kleuren beprint: rozerood, zwart (afbeelding 28) en groen (afbeelding 29).

Afbeelding 30

Afbeelding 31

Afbeelding 32

Het komend jaar staat voor de Chinese astrologie in het teken van het varken. Het varken is een symbool voor rijkdom en welvaart. Chunghwa Post spreekt in verband met de op 2 oktober 2019 uitgegeven strook (afbeelding 30, eerstedagenvelop en met zwarte opdruk, en afbeelding 31 met rode opdruk) van een 'Rich Pig Postage Label' (afbeelding 32). De strook is gedrukt in een oplage van 700.000 stuks door de drukkerij van de Franse Post.

Afbeelding 28

Postzegelboekjes 2019 - 1

14-10-2019

LAND	DATUM	CAT.NR.	MOTIEF	NOMINAAL	INHOUD
ÅLAND	sep 20	37	Oogstfeesten	EUR (14.40)	3x3 inrikes (1.60)

Alderney 27 (zegds)

ALDERNEY	jul 24	27	P	200ste Verjaardag John Keats 'Odes to A...'	GBP 17.88	4x48p, 65p, 66p, 80p, 90p, 98p
AUSTRALIË	jan 17	867	Z	Legendarische figuren: jeugdliteratuur Mem Fox	AUD 10.00	10x \$1.00
	jan 17	868	Z	idem, Morris Glewitsman:	AUD 10.00	10x \$1.00
	jan 17	869	Z	idem, Leigh Hobbs	AUD 10.00	10x \$1.00
	jan 17	870	Z	idem, Alision Lester:	AUD 10.00	10x \$1.00
	jan 17	871	Z	idem, Shaun Tan:	AUD 10.00	10x \$1.00
	feb 5	872	Z	Wenszegels: ringen	AUD 10.00	10x \$1.00
	feb 5	873	Z	Wenszegels: liefdesvogel	AUD 10.00	10x \$1.00
	feb 5	874	Z	Wenszegels: boeket	AUD 10.00	10x \$1.00
	feb 5	875	Z	Wenszegels: taart	AUD 10.00	10x \$1.00
	feb 5	876	Z	Wenszegels: teddybeer	AUD 10.00	10x \$1.00
	feb 5	877	Z	Wenszegels: ballonnen	AUD 10.00	10x \$1.00
	feb 5	878	Z	Wenszegels: sterretje	AUD 10.00	10x \$1.00
	feb 5	879	P	Wenszegels: huwelijk	(+0.95) AUD 32.95	16x \$2.00+stickers
	feb 26	880	Z	Gold rush: Welcome Stranger	AUD 20.00	20x \$1.00
	mrt 5	881	Z	Australische fauna: roze kaketo	AUD 10.00	10x \$1.00
	mrt 5	882	Z	idem: rode kangoeroe	AUD 10.00	10x \$1.00
	mrt 5	883	Z	idem: Tasmaanse duivel	AUD 10.00	10x \$1.00
	mrt 5	884	Z	idem: blauwtongskink (hagedis)	AUD 10.00	10x \$1.00
	mrt 14	885	Z	Duurzame vis	AUD 10.00	10x \$1.00
	apr 16	886	Z	Anzac Dag 2019 (Wereldoorlog I)	AUD 20.00	20x \$1.00
	mei 14	887	Z	Bijen in Australië: resin	AUD 10.00	10x \$1.00
	mei 14	888	Z	Bijen in Australië: wasp mimic	AUD 10.00	10x \$1.00
	mei 14	889	Z	Bijen in Australië: nomia	AUD 10.00	10x \$1.00
	mei 14	890	Z	Bijen in Australië: cuckoo	AUD 10.00	10x \$1.00
	juni 4	891	Z	Stadions: Melbourne Cricket Ground	AUD 10.00	10x \$1.00
	juni 4	892	Z	Stadions: Sydney Cricket Ground	AUD 10.00	10x \$1.00
	juni 4	893	Z	Stadions: AAMI Park, Melbourne	AUD 10.00	10x \$1.00
	juni 4	894	Z	Stadions: Optus Stadion Perth	AUD 10.00	10x \$1.00
	jul 16	895	Z	Apollo 11, 50 jaar, maan module	AUD 10.00	10x \$1.00
	jul 16	896	Z	Apollo 11, 50 jaar, Parkers telescoop	AUD 10.00	10x \$1.00
	jul 16	897	Z	Apollo 11, 50 jaar, astronaut	AUD 10.00	10x \$1.00
	jul 16	898	Z	Apollo 11, 50 jaar, Honeysuckle Creek	AUD 10.00	10x \$1.00
	aug 1	899	Z	Verzamelmant: in de tuin	AUD 10.00	10x \$1.00
	aug 1	900	Z	Verzamelmant: in de tuin	AUD 20.00	20x \$1.00
	aug 1	901	P	Verzamelmant: in de tuin	(+0.95) AUD 20.95	16x \$1.2x\$2
	okt 1	902	P	Eerste vlucht Engeland - Australië 1919	AUD 23.95	?
	okt 1	903	Z	Eerste vlucht Engeland - Australië	AUD 20.00	20x \$1.00
BELGIË	jan 28	166	Z	Koning Filip, non-priorzegels	EUR (9.20)	10x 1 (92c)
BOSN HERCEG.	mei 9	28		Europa 2019: vogels (kievit, leeuwerik)	BAM 15.00	6x2.50m
BULGARJE	apr 24	26		Europa: Lannervalk en Hazelhoen	BGN 11.80	4x0.95, 4x2.00
CANADA	jan 14	717	Z	From far and wide, 2019, vijf motieven	CAD (9.00)	10x P (90c, binnenland)
	jan 14	718	Z	From far and wide, 2019, Smoke Lake	CAD 7.62	6x \$ 1.27 (US-tarief)
	jan 14	719	Z	From far and wide, 2019, Mingan Archip. NP	CAD 11.40	6x \$ 1.90 (oversized)
	jan 14	720	Z	From far and wide, 2019, Iceberg Alley	CAD 15.90	6x \$ 2.65 (internationaal)

Postzegelboekjes 2019 - 2

14-10-2019

LAND	DATUM	CAT.NR.	MOTIEF	NOMINAAL	INHOUD
Canada (vervolg)	jan 14	721	Z Koningin Elizabeth II	CAD (9.00)	10x P (goc, binnenland)
	jan 18	722	Z Jaar van het varken	CAD (9.00)	10x P (goc, binnenland)
	jan 18	723	Z Jaar van het varken	CAD 15.90	6x \$ 2.65 (internationaal)
	jan 25	724	Z Black History: Albert Jackson (postbesteller)	CAD (9.00)	10x P (goc, binnenland)
	feb 14	725	Z Bloem: Kaapse jasmijn	CAD (9.00)	10x P (goc, binnenland)
	mrt 27	726	Z Canada in de lucht	CAD (9.00)	10x P (goc, binnenland)
	apr 17	727	Z Canadese desserts	CAD (9.00)	2x 5xP (goc, binnenland)
	apr 25	728	Z Vancouver Asahi: basketball	CAD (9.00)	10x P (goc, binnenland)
	mei 23	729	Z Bedreigde schildpadden	CAD (9.00)	10x P (goc, binnenland)
	jun 17	730	Z Overdekte bruggen	CAD (9.00)	10x P (goc, binnenland)
	jun 27	731	Z Apollo 11, 1969-2019	CAD (9.00)	10x P (goc, binnenland)
	jul 24	732	Z Beren	CAD (7.20)	8x P (goc, binnenland)
	sep 21	733	Z Leonard Cohen	CAD (8.10)	9x P (goc, binnenland)
	sep 23	734	Z Jeugdfonds	(+1.00) CAD (9.00)	10x P (goc, binnenland)
	jan 8	SP 12	P Jaar van het Varken	(+0.95) AUD 20.95	4x20c, 30c, 50c, 10x\$1, 2x\$3
	mei 2	51	P Europa: vogels	EUR 4.20	4x41c, 4x64c
CHRISTMAS ISL	mei 16	P17	P Deense vlag 800 jaar (zegels van 02.01.2019)	DKK 199.00	15x10kr
CYPRUS	feb 7	113	Z Het dappere snijdertje	EUR 4.25	1x70+30, 85+40, 145+55c
DENEMARKEN	feb 7	114	Z Het dappere snijdertje	EUR 10.00	10x70+30c

Duitsland boekje 115

DUITSLAND	aug 1	115	Z Vleermuis	EUR 4.55	80+30, 95+40, 155+50
ECUADOR	?	51	Z Vogels van Ilaló 1 (dode vulkaan)	USD 5.00	2x\$ 0.25, 0.50, 0.75, 1.00
	?	52	Z Vogels van Ilaló 2 (dode vulkaan)	USD 5.00	2x\$ 0.25, 0.50, 0.75, 1.00
	?	53	Z Doorzichtige kikkers 1	USD 5.00	2x\$ 0.25, 0.50, 0.75, 1.00
	?	54	Z Doorzichtige kikkers 2	USD 5.00	2x\$ 0.25, 0.50, 0.75, 1.00
	?	55	Z Doorzichtige kikkers 3	USD 5.00	2x\$ 0.25, 0.50, 0.75, 1.00
FAERÖER	feb 25	64	Z Faeröerse Meren II: Leynar en Edð meer	DKK 114.00	6x 19 kr
	apr 29	65	Z Europazegels: zwarte zeekoet	DKK 114.00	6x 19 kr

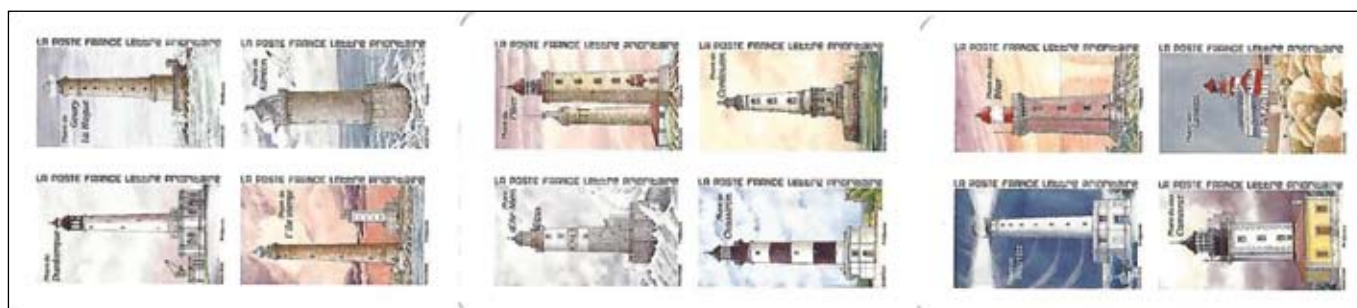
Faroer 66

FAERÖER	sep 23	66	Z Kerstzegels: kazuifels	DKK 90.00	3x11.00, 3x19.00kr
	jan 23	153	Z Valentijnsdag	EUR (9.00)	6x binnenland (€ 1.50)
	mrt 13	154	Z Bloemsierkunst	EUR (22.50)	15x binnenland (€ 1.50)
	mei 8	155	Z Zeg het met bloemen	EUR (9.00)	6x binnenland (€ 1.50)
	mei 8	156	Z Een treffende brief	EUR (7.50)	5x binnenland (€ 1.50)
FINLAND					

Postzegelboekjes 2019 - 3

14-10-2019

LAND	DATUM	CAT.NR.	MOTIEF	NOMINAAL	INHOUD
Finland (vervolg)	jun 5	157	Z Moomins: voor het goede leven	EUR (9.00)	6x binnenland (€ 1.50)
	jun 5	158	Z Stadsparken III	EUR (22.50)	5x binnenland (€ 1.50)
FRANKRIJK	jan 2	5258 c1	Z Marianne internationaal	EUR 7.80	6x international (€ 1.30)
	jan 7	3144	Z Op Afrika geïnspireerd textiel	EUR (10.56)	12x lettre verte (88c)
	feb 4	3146	Z Bouwstijlen door de eeuwen heen	EUR (12.60)	12x lettre prio (€ 1.05)
	feb 18	5256 c6	Z Marianne l'Engagée, tekst Abonnement...	EUR (12.60)	12x lettre prio (€ 1.05)
	mrt 4	3146	Z Zeevissen	EUR (10.56)	12x lettre verte (88c)
	mrt 14	5256 c7	Z Marianne l'Engagée, tekst Votez timbre 2018	EUR (12.60)	12x lettre prio (€ 1.05)
	apr 1	3147	Z Het naakt in de lunst	EUR (10.56)	12x lettre verte (88c)
	apr 15	5255 c4	Z Marianne l'Engagée, tekst 170 jaar Cérés	EUR (10.56)	12x lettre verte (88c)
	mei 6	3148	Z Ontluikende bloemen	EUR (10.56)	12x lettre verte (88c)
	mei 13	2063	Z Rode Kruis	(+ € 2.00) EUR 10.80	10x lettre verte (88c) + toeslag
	mei 13	5256 c8	Z Marianne l'Engagée, tekst album voor de jeugd	EUR (12.60)	12x lettre prio (€ 1.05)
	mei 31	5255 c5	Z Marianne l'Engagée, tekst Patrimoine	EUR (10.56)	12x lettre verte (88c)
	jun 7	3149	Z 60 Jaar Asterix	EUR (10.56)	12x lettre verte (88c)
	jun 15	5255 c6	Z Marianne l'Engagée, Couleur Passion (Sport)	EUR (10.56)	12x lettre verte (88c)
	jul 1	3150	Z Vakantieboekje	EUR (10.56)	12x lettre verte (88c)
	jul 15	5256 c9	Z Marianne l'Engagée, tekst: vous êtes philatelist	EUR (12.60)	12x lettre prio (€ 1.05)

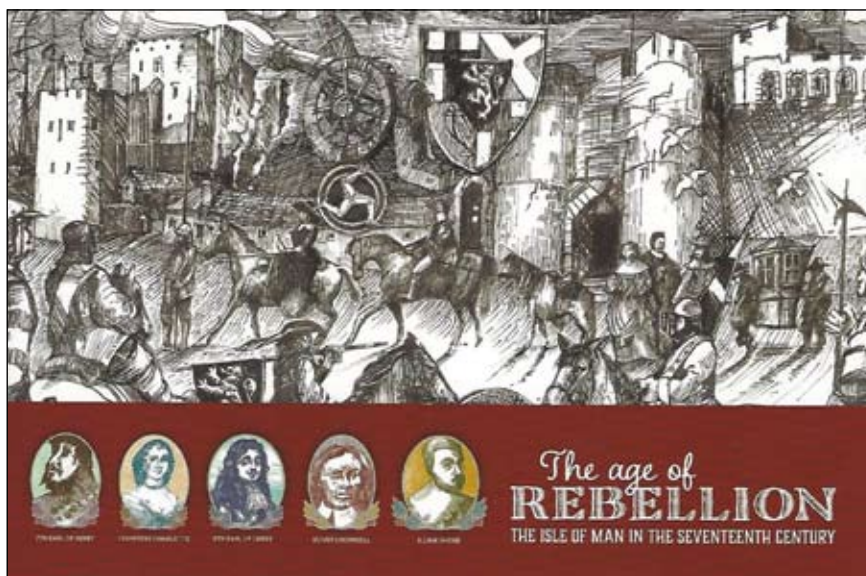
Frankrijk boekje 3151

FRANKRIJK	aug 5	3151	Z Vuurtorens	EUR (12.60)	12x lettre prio (€ 1.05)
	aug 19	5255 c7	Z Marianne l'Engagée, tekst Youpux	EUR (10.56)	12x lettre verte (88c)
	sep 13	3152	Z Bescherm ons verleden (monumenten-streken)	EUR (10.56)	12x lettre verte (88c)
	sep 16	5256 c10	Z Marianne l'Engagée, tekst kافت catalogus	EUR (12.60)	12x lettre prio (€ 1.05)
	sep 30	3153	Z Wonders van vakmanschap: porcelain	EUR (10.56)	12x lettre verte (88c)
	okt 14	5255 c8	Z Marianne l'Engagée, tekst Jaarboek 2019	EUR (10.56)	12x lettre verte (88c)
GRIEKENLAND	mrt 18	110	Z Oude Griekse literatuur: Epicurus	EUR 5.00	100x € 0.05
	mrt 18	111	Z Oude Griekse literatuur: Xenophon	EUR 20.00	100x € 0.20
	mrt 18	112	Z Oude Griekse literatuur: Socrates	EUR 50.00	100x € 0.50
	mrt 18	113	Z Oude Griekse literatuur: Herodotus	EUR 100.00	100x € 1.00
	mrt 18	114	Z Oude Griekse literatuur: Euripides	EUR (262.00)	100x R-brief buitenland (€ 2.62)
	mrt 29	115	Z 100 Jaar Spaar- en Leenfonds	EUR (7.20)	10x binnenland (72c)
	apr 2	Souvenirbooklet	Z Milano 2019 (Griekse steden)	EUR 2.88	4x € 0.72
	apr 9	116	Z Kinderen en postzegels (rookvrij)	EUR (9.00)	10x buitenland (€ 0.90).
	apr 12	117	Z 150 Jaar Spoorwegen	EUR (7.20)	10x binnenland (72c)
	apr 30	118	Z 100 J diplomatieke betrekkingen met Polen	EUR (9.00)	10x buitenland (€ 0.90)
	mei 9	119	Z Europa: vogels	EUR 8.60	2x € 0.90, 2x € 3.40
	mei 29	120	Z Oude haven van Chania (Kreta)	EUR (9.00)	10x buitenland (€ 0.90)
	jun 20	121 a-h	Z Rhodes: acht verschillende omslagen	EUR (8.00)	10x kaart buitenland (€ 0.80)
	jul 15	122	Z Euromed: mediterrane kleding	EUR (4.94)	1x binnenl., 1d aangeet., 2x kaart buit.
	jul 22	123	Z Archeologische gebieden: Acropolis	EUR (8.00)	10x kaart buitenland (€ 0.80)
	jul 22	124	Z Archeologische gebieden: Acropolis bij nacht	EUR (8.00)	10x kaart buitenland (€ 0.80)
	jul 22	125	Z Archeologische gebieden: Mykynes	EUR (8.00)	10x kaart buitenland (€ 0.80)
	jul 22	126	Z Archeologische gebieden: Knossos	EUR (8.00)	10x kaart buitenland (€ 0.80)
	aug 19	127a	Z Toerisme: Mikonos	EUR (8.00)	10x kaart buitenland (€ 0.80)
	aug 19	127b	Z Toerisme: Mikonos (Windmolens)	EUR (8.00)	10x kaart buitenland (€ 0.80)
	aug 19	128	Z Toerisme: Delphi (Paraportiani kerk)	EUR (8.00)	10x kaart buitenland (€ 0.80)
	sep 9	129	Z 150e Geboortedag Mahatma Gandhi	EUR (9.00)	10x kaart buitenland (€ 0.90)
GROENLAND	jun 21	50	Z Europa: inheemse vogels	DKK 192	6x15kr, 6x17kr
GUERNSEY	jul 20	107	P Apollo 11, 50e Verjaardag maanlanding	GBP 11.32	4x46p, 65p, 80p, 90p
HONGKONG	feb 28	115	P Luchtverkeersdienst	(+41.40) HKD 63.00	1x\$2,2.60,3.40,3.70,4.90,5
	apr 2	116	P Eeuwfeest Pol Oi ziekenhuis	(+32.40) HKD 48.00	1x\$2,3.70,4.90,5
	apr 30	117	P Korps Politie	(+31.40) HKD 53.00	1x\$2,2.60,3.40,3.70,4.90,5
	okt 1	118	P Volksrepubliek China 70 jaar	HKD 40.00	?
	okt 24	119	Z Wandelroutes: MacLehose Trail	HKD 20.00	10x\$2
IERLAND	jan 24	214	Z Liefde en Huwelijk	EUR10.00	10x N (€ 1.00)
	jan 31	215	Z Permanente zegels: nationale post	EUR (10.00)	10x N (National)
	jan 31	216	Z Permanente zegels: internationale post	EUR (17.00)	10x W (Wereld)
			215/216 kwamen pas in omloop in juli		
	apr 15	217	Z Voordeelboekje nationale post	EUR (4.00)	4x N (Nationaal)
	apr 15	218	Z Voordeelboekje internationale post (met Eur	18!)EUR (6.80)	4x W (Wereld)

Postzegelboekjes 2019 - 4

14-10-2019

LAND	DATUM	CAT.NR.	MOTIEF	NOMINAAL	INHOUD
KROATIË	mrt 21	79	217/218 zijn onderdeel van een voordeelpakket		
	mrt 21	80	Bijen in Kroatië	HRK 31.00	10x 3.10 kn
	mrt 21	81	Bijen in Kroatië	HRK 31.00	10x 3.10 kn
	mrt 21	81	Bijen in Kroatië	HRK 65.00	10x 6.50 kn
	jun 4	82	Z Maria bedevaartsoord: Marija Bistrica	HRK 58.40	5x3.10kn, 5x8.60kn
	jun 4	83	Z Maria Bedevaartsoord: Vođn	HRK 58.40	5x3.10kn, 5x8.60kn
	jun 6	84	P Toerisme: meren van Plitvice	HRK 123.40?	2x3.10kn, 2x8.60kn
LETLAND	nov 11	85	Z Kerstboekje	HRK ?	10x kn
	mei 9	24	Europa: vogels	EUR 3.12	4x € 0.78
MALTA	mei 9	23	Europa 2019: blauwe rotslijster	EUR 3.48	5x € 0.59 + 18% btw
MAN, EILAND	feb 12	93	Z Dieren in het wild	GBP (5.20)	10x 1st (52p)
	apr 29	94	P One Small Step, maanlanding 50 jaar	GBP 16.28	2x2 1st, EU, LL. RoW

Eiland Man 95

MAN, EILAND	jul 1	95	P	Eiland Man in de 17e eeuw	GBP 15.08	2x57.90, 1.10, 1.52, 1.80, 1.85
MACEDONIË N	mei 2	10		Europa 2019: inlandse vogels	MKD 20.00	4x50d
MOLDAVIË	apr 19	24		Europa: witte ooievaar - adelaar	MLD 66.00	6x11L + 2 vignetten
NEDERLAND	jan 2	PR 80	P	Texel	(+3.75) EUR (12.45)	10x I (0.87)
	feb 25	PR 81	P	Vlieland	(+3.75) EUR (12.45)	10x I (0.87)
	mrt 25	PR 82	P	Terschelling	(+3.75) EUR (12.45)	10x I (0.87)
	apr 23	PR 83	P	Ameland	(+3.75) EUR (12.45)	10x I (0.87)
	mei 20	PR 84	P	Schiermonnikoog	(+3.75) EUR (12.45)	10x I (0.87)
	nov 1	PR 85	P	Dag van de Postzegel	(+3.75) EUR (12.45)	10x I (0.87)
	apr 11	201		Europa: vogels in Noorwegen	NOK 210	10 x 21.00kr
NOORWEGEN	jun 14	202		WK Oriëntatieloop	NOK 160	10 x 16.00 kr
	jun 14	203	P	Olsenbanden 50 jaar	(+140 kr) NOK 179	1x16.00, 1x23.00 kr
	okt 5	204		Huisdieren	NOK ?	? x 16.00 kr
	nov 8	205		Kerstboekje	NOK ?	? x 16.00 kr
	mei 22	29		Europa: ooievaar en nachtegaal	(+81.60) UAH (108)	2x velletje met zegel Z (13.20)
OEKRAÏNE	jun ?	3	P	500 Jaar Panama-Stad	(+4.00) PAB 10.00	24x 0.25
PANAMA	jun ?	4	P	Vruchten uit Panama	(+6.00) PAB 15.00	36x 0.25
	jun ?	5	P	Wereld Jeugd Day, kath. evenement	(+4.00) PAB 10.00	24x0.25
POLYNESIË	mei 24	39	Z	Geniet van de natuur!	CFP 600	6x100f
	jun 7	40	Z	Miss Tahiti 2019	CFP 600	6x100f
PORTUGAL	jul 5	98	Z	Comic Con: popcultuurevenement	EUR	
ROEMENIË	apr 8	27	P	Roemeense grondwet	RON 42.20	1.70, 1.80, 1.90, 2.40, 2.50
						2.80, 3.10, 7.00, 19.00 lei
SERVIË	apr 23	35		Danscultuur: vier prima ballerina's	RSD 200	4x50d
SLOVENIË	nov ?					
SLOWAKIJE	mrt 15	92		Pasen: tinsmeedkunst (vogel)	EUR (5.00)	10x T2 50g (50c)
	mei 3	93	Z	Europa: vogels (scharrelaar)	EUR 10.20	6x € 1.70
	nov	94		Kerst	EUR ?	?
SPANJE	mrt 11	81		Charmante stadjes in Spanje IV	EUR (2.40)	4x A (60c)
	apr 4	82	Z	Heiligie Week: tradities en costuums	EUR 8.40	2x0.60, 0.70, 1.40, 1.50
	sep 5	83	Z	Pelgrimage Santiago de Compostela	EUR 5.20	4x € 0.60, 0.70
SRI LANKA	feb 26	33		Kruiden: kaneel	LKR 60	4x15 Rs
	feb 26	34		Kruiden: peper	LKR 60	4x15 Rs
	feb 26	35		Kruiden: kruidnagel	LKR 60	4x15 Rs
	feb 26	36		Kruiden: nootmuskat	LKR 60	4x15 Rs
SRPSKA REP.	apr 24	22		Europa: slechtwalk en steenarend	BAM 9.00	2x1.80, 2x2.70

Postzegelboekjes 2019 - 5

14-10-2019

TSJECHIË	jan 20	196		Traditionele postzegelontwerpen: Adolf Born	CZK (152)	8x A (19 kr)
	mrt 6	197		Dam Les Království	CZK (152)	8x A (19 kr)
	mei 22	198		Strips	CZK 190	10x A (19 kr)
	sep	199		Vliegtuigen	CZK ?	?
	okt	200		Verkeer	CZK ?	?
TURKIJE	mei 19	18	Z	Begin strijd om vrijheid 100 jaar geleden	(+ 7L) YTL 48	24x 2L
URUGUAY	feb 20	16		Carnaval in Uruguay	(+ \$14) UYP 80	3x \$22
VER. KON.	feb 13	DY 28	P	Leonardo da Vinci, 300 jaar	(+1.46) GBP (13.10)	12x1st(67p), 2x5p, 4x£1.55, 4x10p
	mrt 14	DY 29	P	Stripfiguren van Marvel	(+1.47) GBP (17.45)	2x1, 3x20, 3x£1.25, 2x£1.45, 13x1st
	mrt 14	PM 67	Z	Stripfiguren: Spider Man en de Hulk + Machins	GBP (4.02)	6x 1st (67p)
	apr 4	PM 68	Z	Roofvogels	GBP (4.20)	6x 1st (70p)
	mei 25	DY30	P	Koningin Victoria 200 jaar	(+1.80) GBP (17.20)	2x2p, 50p, £1.35, 1.55, 1.60, 8x1st
	jun 6	PM69	Z	D-Day, 75 jaar	GBP (4.20)	6x 1st (70p)
	sep 3	PM70	Z	Muziek giganten: Elton John	GBP (4.20)	6x 1st (70p)
	sep 19	PM71	Z	Schepen Koninklijke Marine	GBP (4.20)	6x 1st (70c)
	nov 5	LX61	Z	Kerstboekje	GBP ?	?
	nov 5	LX62	Z	Kerstboekje	GBP ?	?
VER. NATIES	okt 24	64 - N. York 22	P	Werelderfgoed: Cuba	USD ?	?
	okt 24	65 - Genève	P	Werelderfgoed: Cuba	CHF ?	?
	okt 24	66 - Wenen 22	P	Werelderfgoed: Cuba	EUR ?	?
VER. STATEN	jan 27	440	VZ	Nieuwe vlagzegel, druk Ashton Potter	USD (11.00)	20x for ever (55c)
	jan 27	441	VZ	Nieuwe vlagzegel, druk Bank Note Corp of Am.	USD (11.00)	20x for ever (55c)
	feb 15	442	VZ	Cactusbloemen	USD (11.00)	20x for ever (55c)
	jul 9	443	VZ	Kikkers: vier soorten N. Amerika	USD (11.00)	20x for ever (55c)
	okt ?	444 e.v.	VZ	Kerstzegels: kransen 4 boekjes?	USD	20x for ever (55c)
VIETNAM	feb 27	31		Top Donald Trump en Kim Jong Un in Hanoi	VND 40.000	10x4000d
	mei 12	32		UN Dag Vesak 2019 (Boeddha)	VND 40.000	10x4000d
ZWEDEN	jan 10	662	Z	Tulpen	SEK (90.00)	10x brev (9 kr)
	jan 10	663	Z	De kracht van handvaardigheid	SEK 105.00	5x21 kr

ZWEDEN	mei 9	664	Z	Uitnodigingszegels	SEK (90.00)	10x brev (9kr)
ZWITSERLAND	aug 22	665	Z	Zweedse mode	SEK (90.00)	10x brev (9kr)
	mei 2	193		Pro Patria: de Zwitserse vlag	(+0.40) CHF 14.00	4x85+40, 6x100+50
	nov 14	194		Pro Juventute: 30 Jaar Kinderrechten	CHF 16.50	6x85+40, 6x100+50

- * = nieuw land of gebied;
- a = telblok op elk 25/50e boekje
- b = komt voor links/rechts of boven/onder geplakt
- c = komt voor met of zonder nummer op marge, en al of niet doorgeperforeerde marge
- d = bestaat in twee versies: zonder tekst op marge en geseald of met teksten en niet geseald (voor verzamelaars)

- A = automaatboekje
- P = prestigeboekje
- PP = prestigeboekje met persoonlijke zegels
- p = pakje: 20 strips van 5 zegels, bijeen geniet
- Z = boekje met zelfklevende zegels
- V = vouwboekje (USA: convertible booklet)

Walter de Rooij

Het gouden kader

Koninklijk gezin

Op 1 september 2019 verscheen er een postzegel met vijf postzegels met een gouden kader met daarop afgebeeld het koninklijk gezin. Blijkens de toelichting op de website van de Collect Club, die overigens aanzienlijk is gewijzigd en ook een ander webadres heeft gekregen (shop.postnl.nl in plaats van collectclub.postnl.nl) gaat het hier om een uitgifte ter gelegenheid van het 40-jarig jubileum van de fotograaf Erwin Olaf. Het postzegelvel bevat vijf fraaie en indringende portretten van de vijf leden van het koninklijk gezin (afbeelding 1) met boven de zegels een foto van de koning en koningin met het 3 dochters. Er is weinig fantasie voor nodig om de trots van onze vorst op zijn gezin van die foto af te zien stralen.

Het 40-jarig jubileum van Erwin Olaf is in 2019 gevierd met jubileumtentoonstellingen van zijn werk in onder meer het Haags Gemeentemuseum en in het Fotomuseum, eveneens in Den Haag, waar Olaf koning Willem-Alexander en koningin Máxima persoonlijk rondleidde. Olaf zegt over deze daarover zelf dat in zijn werk te zien was dat hij is veranderd van een angry young man in een beeldend kunst-

Afbeelding 1

naar die meer bezonnen en beschouwend naar de wereld kijkt. Dat er bij deze portretfoto's sprake is van beeldende kunst is evident.

Naast dit zegelvel met het gouden kader voor persoon-

Afbeelding 2

lijke postzegels is er ter gelegenheid van het genoemde jubileum op 1 juli 2019 ook reeds een postzegelvel verschenen met daarop 5 verschillende foto's vervaardigd door Erwin Olaf, die de keuze voor deze afbeeldingen zelf maakte uit zijn imposante oeuvre. Dit zegelvel (afbeelding 2), waarin elke afbeelding op twee zegels is vertegenwoordigd, is uitgegeven in het reguliere uitgifteprogramma van PostNL (artikelnummer 390965) en is gedrukt bij JESP te Haarlem. Het zegelvel Koninklijk Gezin is eveneens gedrukt bij JESP te Haarlem in Offset, artikelnummer 790067 en heeft een verkoopprijs van 15,00.

De decemberzegels in de applicatie van PostNL

Wat mij betreft zou PostNL wel iets meer aan promotie mogen doen over het eigen emissieprogramma. Het heeft mij het nodige zoekwerk gekost op de (geheel vernieuwde) website van PostNL om iets te vinden over de uitgiftedatum van de nieuwe decemberzegels en, daaraan gekoppeld, de persoonlijke decemberzegels. Helaas zonder enig resultaat. Ik verwacht echter, zoals de laatste jaren gebruikelijk, dat beide uitgaven aan het einde van de eerste of het begin van de tweede week van november zullen verschijnen, respectievelijk via de applicatie te bestellen zijn. Om alvast in de stemming te komen, zowel voor de kerstperiode als voor de zegels met het in 2018 vernieuwde decemberkader plaats ik bijgaand twee velletjes van deze persoonlijke zegels (afbeeldingen 3 en 4). Dan weet iedereen ook weer hoe de zegels met dit kader eruitzien. Het zou me overigens niet verbazen indien de lay-out van de basisvelletjes zou worden aangepast. Het PostNL logo is immers zodanig geplaatst dat de ordergegevens die linksonder op het velletje worden geprint bij elke bestelling, erg in het gedrang komen (afbeelding 5). Ik zal u in het volgende Bulletin nader informeren over de aankomende uitgaven van de decemberzegels. Tegen die tijd zullen de zegels met het persoonlijke zegelka-

Afbeelding 3

Afbeelding 4

Afbeelding 5

der overigens al lang niet meer te bestellen zijn. Dat kan normaliter slechts gedurende circa 7 tot 8 weken per jaar!

Johan Schaminée 14.10.2019

Gaat er komend jaar veel veranderen bij de Nederlandse prestigeboekjes?

Op 1 november verscheen het laatste prestigeboekje van dit jaar: nummer PR 85. Steeds staat bij dit soort boekjes een klassieke permanente serie centraal: dit keer is dat de eerste serie luchtpostzegels uit 1921. Aanvankelijk konden deze zegels inderdaad uitsluitend voor het verzenden van luchtpost gebruikt worden, maar later (om precies te zijn vanaf februari 1923) konden ze ook voor gewone post worden gebruikt. Voor sommigen betreft het een gedenkwaardig boekje. Het is het laatste boekje geworden van vormgever

Ingmar Birza, die onlangs geheel onverwachts overleed. Het is ook de laatste tekstbijdrage voor PostNL van onze eindredacteur Noor Krikhaar. Het overgrote deel van alle Nederlandse prestigeboekjes - en ook van andere producten - werd door haar van tekst voorzien. Meer dan vijftien jaar lang leverde zij informatieve en prettig leesbare teksten. Het is te betreuren dat PostNL haar aan de kant heeft gezet. PostNL heeft een andere vormgever gevonden en deze neemt zijn eigen tekstschrijver mee. Ben benieuwd. **Walter de Rooij**

Dag van de Postzegel 2019

Het postzegel Dag van de Postzegel 2019 is gewijd aan de luchtpostzegels van Chris Lebeau uit 1921: de enige Nederlandse postzegels die als houtsnede in boekdruk zijn geproduceerd. In het ontwerp van Lebeau staat een meeuw onder een sturende zon zijn vleugels uit boven de zee.

De KLM vande in juli 1920 de allereerste vluchten met luchtpost uit tussen Amsterdam-Schiphol en Londen. Het luchtbeleid bedroeg toen 15 cent per 20 gram, te voldoen door het bijplaatsen van gewone transitiepost. In 1921 werd het gebruik van speciale luchtpostzegels vereist.

Op 7 februari 1921 kreeg Chris Lebeau de opdracht de luchtpostzegels te ontwerpen. Al die dagen later diende hij drie ontwerpen in. Daaruit werd het ontwerp met de allegorische voorstelling van de vliegende meeuw gekozen. Op 2 maart 1921 werd de postdruk goedgekeurd en op 2 mei 1921 waren de luchtpostzegels aan het licht te koop.

Technische gegevens

Uitgeverij
1 november 2019
Postzegelmaat
40 x 30 mm
Stofvoet
122 x 170 mm
Papier
normaal met broodspijk
Scherfing
gegrond
Druktechniek
offset
Drukwerk
rood, groen en zwart
Opmaak
76.000 vellen
Verspreidingswijze
vel van 10 postzegels in
2 verschillende ontwerpen
Ontwerp
Birza Design, Beveren
Drukkerij
Joh. Enschedé Security Print,
Haarlem

Opbrengsten van veiling 184, september 2019

IO1	60,-	II9	12,-	I36	15,-	I64	10,-
IO2	16,-	I20	21,-	I37	10,-	I65	11,-
IO3	40,-	I21	38,-	I38	16,-	I70	7,-
IO4	44,-	I22	140,-	I39	5,-	I71	8,-
IO5	9,-	I23	3,-	I40	70,-	I75	2,-
IO6	9,-	I24	2,-	I41	26,-	I78	6,-
IO9	20,-	I25	40,-	I43	5,-	I89	9,-
II0	22,-	I26	38,-	I45	9,-	I82	46,-
III	42,-	I27	21,-	I48	5,-	I86	5,-
II2	16,-	I28	140,-	I52	12,-	I90	11,-
II3	240,-	I30	4,-	I53	10,-	I91	8,-
II4	32,-	I31	40,-	I55	20,-	I93	5,-
II5	190,-	I32	13,-	I58	8,-	I94	5,-
II6	100,-	I33	13,-	I59	8,-	I95	80,-
II7	52,-	I34	11,-	I61	10,-	I96	80,-
II8	11,-	I35	9,-	I62	48,-	I97	40,-

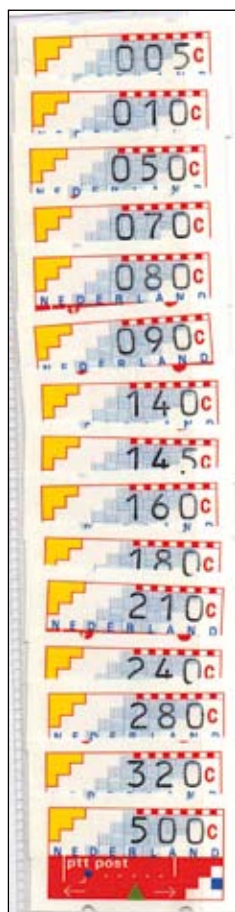
Postaumatveiling 185 [14 december 2019]

Bieden op alle kavels kan ook schriftelijk geschieden. Biedingen **voor 12 december** aan H. de Ruiter, Koningsvarenstraat 23, 1531 SH Wormer.

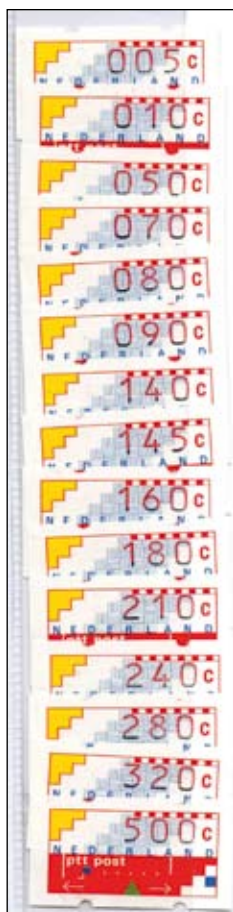
Ook kan er geboden worden per e-mail **tot 12 december**: h.de.ruiter@quicknet.nl. Veilingkosten zijn 10% voor de koper. Kavels voor de volgende veiling kunnen tijdens de bijeenkomst ingeleverd worden. Ook toesturen aan bovenstaand adres is mogelijk.

De veiling bevat ook deze keer weer stukken die afkomstig zijn uit de nalatenschap van onze oud-voorzitter, de heer Hans Wichers. Het gaat in sommige gevallen om bijzonder materiaal. In de 'eregalerij' op de volgende twee pagina's tonen we een kleine greep uit het materiaal dat op 14 december onder de hamer komt.

Kavel	Omschrijving	Inzet
101.	Klüssendorf set van 15 rood/zw. opdruk Bonnen A'dam-ZO. 17.03.01: laatste dag! Alle met rugnr.	15,00
102.	Klüssendorf. Set van 15 zw. opdruk (nieuw inktlint na afloop van rood/zw. opdruk). Bonnen A'dam-ZO 17.03.01: laatste dag! Alle met rugnr.	10,00
103.	Klüssendorf set van 17 met BLAUWE opdruk. Alle met rugnr. RRR	30,00
104.	Klüssendorf set van 12 met rood/zw opdruk uit Utrecht-Neude, alle met rugnr.	10,00
105.	Klüssendorf 3 blanco teststrips van 6, alle versch. papier: 2 gl. gom, 1 dof	5,00
106.	Klüssendorf 075/130/225 alle met Abklatsch waardeopdruk	5,00
107.	Klüssendorf 055/190/240 alle met Abklatsch rugnummers	5,00
108.	Klüssendorf 075/140/250 alle met Abklatsch rugnummers	5,00
109.	Klüssendorf teststroken 080/A350/blanco met glanzende gom	5,00
110.	Klüssendorf Foutdruk 1 c, boven gesloten gaten	7,00
111.	Klüssendorf foutdruk halve 1, onder geen gaten	7,00
112.	Klüssendorf foutdruk 025 (heeft niet in programma gezeten)	10,00
113.	Klüssendorf foutdruk 250 op 250 (dubbel-druk)	10,00
114.	Klüssendorf foutdruk 550 op 550 (dubbel-druk)	10,00
115.	Klüssendorf foutdruk 270 op 270 (niet volledige dubbeldruk)	10,00
116.	Klüssendorf foutdruk 590, onbekende waarde, onder geen gaten	10,00
117.	Klüssendorf foutdruk 790, onbekende waarde	10,00
118.	Klüssendorf 080, scheef geprint, Abklatsch op achterkant. Strook rechtsonder schuin afgesneden	5,00
119.	Klüssendorf 080/090, beide met geheel rode opdruk RR	5,00
120.	Klüssendorf 060/100/500 met drie versch. typen rugnr. 2000	5,00
121.	Klüssendorf 7 'Springer'-varianten	5,00
122.	Klüssendorf briefstukje met 550/700 met tot nu toe onbekende violette opdruk, gest. In WEESP (?)	10,00
123.	Klüssendorf complete set 14 waarden rechtsstaand rugnr, dus ook 225 en 250 !	15,00
124.	Klüssendorf 40 stroken met alle rugnummers 100-tallen types 1a, 1b, 2a, 2b	7,00
125.	FRAMA- loketstroken, schaarse laatste 5200-5219, alle met waarde 0100.	15,00
126.	FRAMA 5200-5219, alle 0005, alle met kantoorstempel	10,00
127.	FRAMA 5200-5219, alle 0000, 17 stuks, minus 5201 t/m 5203 Den Bosch	10,00
128.	Klüssendorf set 1989 (14 w.) + set 1991 (12 w.), alle met rugnr. 1a en 1b	10,00
129.	NAGLER-automaat 1e dag 29 V 1997 in Postmuseum Den Haag (tentoonstelling Hé Hallo!). Alleen op uitnodiging verkrijgbaar. Eerste dag voor publiek was 31 V 1997	1,00
130.	Klüssendorf/AS: waardeset 1989 (055-700) alle met rechtstaand nr behalve 225 en 250	7,-
131.	Klüssendorf/PR teststrook 150, glanzende gom met groene kwit. Coolsingel 19-9-89	20,-
132.	Klüssendorf PR6 Justierstr. Ruitjespapier aand. 1234	10,-
133.	Klüssendorf AS. VA20 waardeopdruk *005	16,-
134.	Klüssendorf VA25. Kromme waarde 089. Abklatsch telnummer	20,-
135.	Klüssendorf VA31. Dubbele waarde-opdruk. 000 en 065	24,-
136.	Hytech 4-strip, met bon Meppel 31-10-00.	8,-

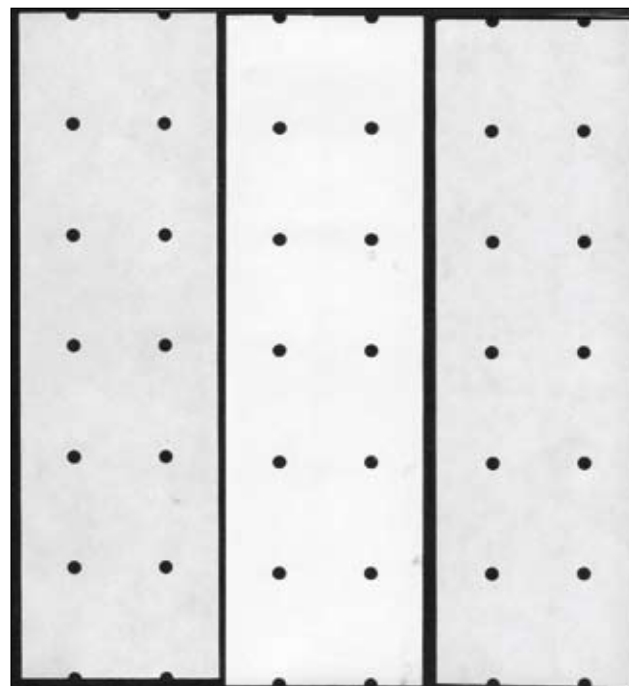
IO1

IO2

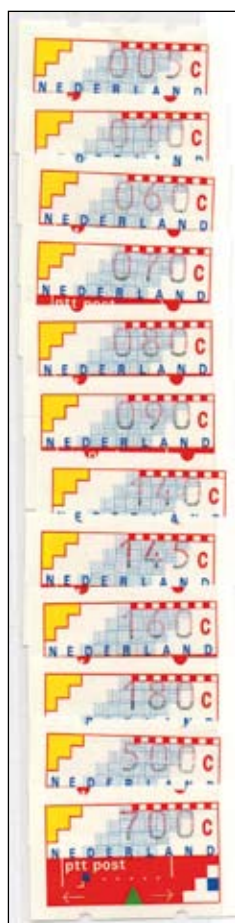
IO3

IO5

IO6

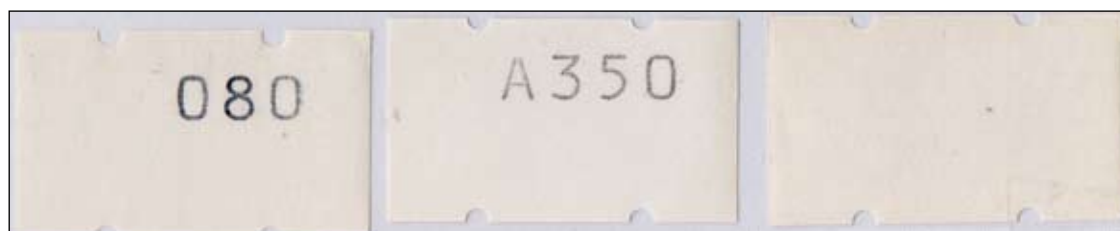
IO4

IO7

IO8

IO9

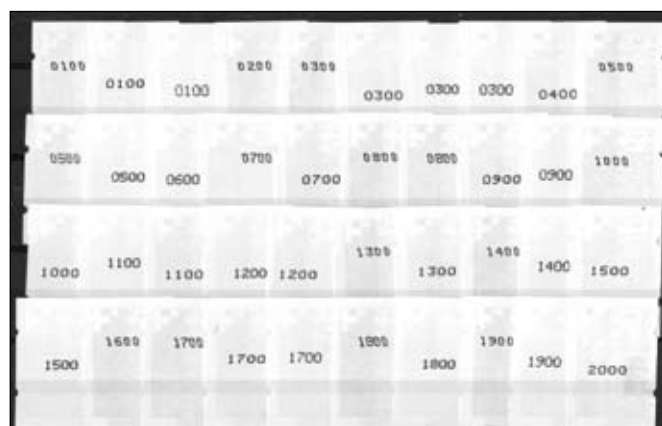
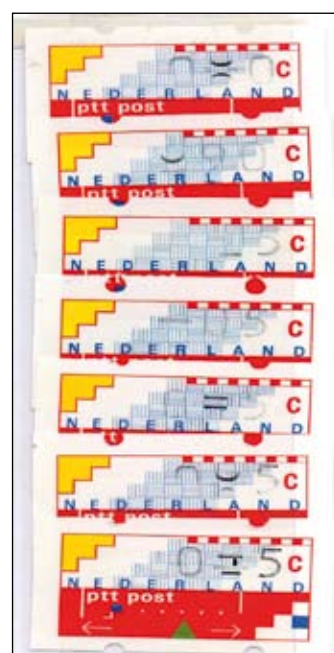
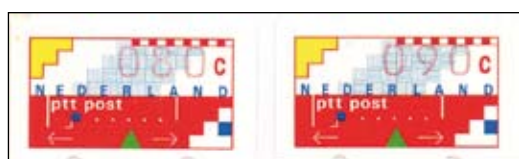
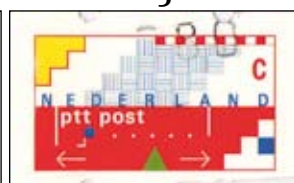
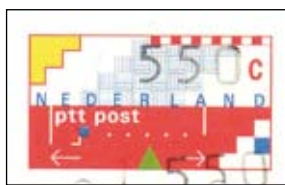
II0

III

II2

137.	Hytech. Strook met waarde 125. Bon Meppel.	4,-	175.	177RO. 21 strip cw 90,-	10,-
138.	Hytech 160 op briefst Meppel 30-10-00, bon	2,-	176.	178RO. 21 strip cw 90,-	10,-
139.	Hytech 4-strip, met bon Gouda 29-10-00	8,-	177.	356a-d. 30 strip gevouwen cw 360,-	25,-
140.	Hytech 4strip, gest. Rosmalen 23-9-00		178.	461RO. 5 strip	4,-
	met geschreven bon	8,-	179.	461Rb 6 strip nrs 935-940	2,-
141.	Hytech 4-strip, met bon Rosmalen, 6-11-00	8,-	180.	464RO 5 strip	2,-
142.	5 brieven met loketstroken	bod	181.	468R 6 strip nrs 615-620. cw 90,-	10,-
143.	R-brief Zelhem met loketstr	bod	182.	617RO. 21 strip. cw 90,-	10,-
144.	USA. Autopost-automaatstroken eerste dag		183.	619Ro. 21 strip cw 90,-	10,-
	Washington DC. Waarde 0,25. Uit automaat		184.	620RO. 21 strip cw 190,-	25,-
	nr 82 en 83-02156	4,-	185.	621Rg. 5 strip nr 565 op perforatie	5,-
145.	USA. Automaat rolzegels. 5-strips van 0,29		186.	623Rc. 6strip nr 025-030. gevouwen cw 675,-	30,-
	en 032 cent. met plaatnrs.	4,-	187.	623Rc. 6 strip nr 410-415. cw 675,-	65,-
			188.	623Re. Los zegel met nr 715 en linksboven	5,-

Testzegels

Kavel	Omschrijving	Inzet			
146.	PK9 cw 90,-	9,-	189.	624Rb. 5 strip nr 255 cw 75 5,-	
147.	PK10 en 15 cw 110,-	10,-	190.	623Rf 6 strip nr 020-025 cw 13,50	1,-
148.	PK11 5-strip cw 160,-	16,-	191.	624Rb. 6 strip nr 375-380 cw 225,-	22,-
149.	PK14, 2 losse zegels cw 70	5,-	192.	624Rc. Paartje met nr215 en abklatsch 210	3,-
150.	PK15. 3 strip cw 270,-	22,-		op andere zegel	
151.	TS1 cw 120,-	12,-	193.	624Rc 670 strip. cw 800,-	20,-
152.	TS2. 5-strip en los zegel cw 240	20,-	194.	627Re los zegel met nr 170 uiterst rechts	2,-
153.	TS2 en 3 cw 80,-	6,-		in benedenhoek.	
154.	TS3. 5-strip en los zegel cw 240	20,-	195.	628Rc 6 strip nr 000-005, eindstr. cw 240,-++	24,-
155.	TS5. 3-strip cw 45,-	4,-	196.	629Ra los zegel nr 485	4,-
156.	TS5. POKO SC.	4,-	197.	629Rb. Los zegel nr 465.	10,-
157.	TA1. 5-strip met aanloopstr. Los zegel cw 30	5,-	198.	629Rd. 5 opeenv.zegel uit automaat. lp	14,-
158.	TA2. 5-strip en los zegel cw 30,-	4,-	199.	632Ra. 6 strip. nr 110-115. cw 135,-.	13,-
159.	TA5-6-7-8, 5-strip en losse zegels cw 78,-	10,-	200.	633Rc en d. 6 strips met twee nrs. cw 96,-	8,-
160.	TB2. cw 30,-	4,-	201.	633Rd. 185-70 en 60 strip, roestp. cw 900	20,-
161.	TB3. 5-strip cw 150,-	16,-	202.	636Ra en b. losse zegels met nrs cw 240,-	14,-
162.	TB4. 6-strip cw 150,-	16,-	203.	636Rb. 5strip nr 180 cw 450,-	50,-
163.	TB5. cw 35,-	4,-	204.	794Ra. 6 strip nr 845-850. cw 180,-	18,-
164.	TB5. 4-strip. cw 140,-	10,-	205.	834Rc. 150 strip cw 600,-	24,-
165.	TB5. 5-strip CW 175,-	20,-	206.	925R 6 strip. Nr 475-480 cw 300,-	30,-
166.	TB6. CW 40,-	5,-	207.	925R. 15 strip als 5 strip gevouwen. cw 300,-	20,-
167.	TB7. Uit automaat!! cw 40,-++	10,-	208.	941R. 195 strip. cw 115,-	bod
168.	TBN1. 5-strip nr 960	6,-	209.	941R. 315 strip. cw 368,-	bod
169.	TBN2. 3x5-strips met nrs cw 27,-	3,-	210.	943R. 50 strip.	5,-
170.	TBN2. 5-strip nr 445	bod	211.	944Rc. Strip van 940!! zegels. cw 1400,-	bod
171.	TBN3.4-strip met nr 575 cw l.p.	20,-	212.	971. 6 strip nr 325-330. cw 300,-	30,-
172.	TBN3. 5-strip nr 975 links en rechts extra	30,-	213.	1011R. 470 strip cw 1800,-	18,-
	5 en 9 cw l.p.		214.	1064R beginstrip met las, 18 zegels. Gev.	bod
			215.	1109Rc. 6 strip. nrs 0180A-0185A.	bod
				met halve cijfers	
			216.	1250R en 1251a+b. cw 150,-	9,-
			217.	1335-1337RO. 11 strips. ix gev. cw 80,-	4,-
			218.	1359Ra en b. 6 strips met 2 nrs cw 174,-	18,-
			219.	1411Ra-b-c. 3 typen rugners (2 in cat)	10,-
			220.	1489R. 3 strip. gec. gesneden.	bod
			221.	1489RO. 5 strip ongenummerd!	5,-

Rolzegels Nederland

Kavel	Omschrijving	Inzet			
173.	172BRO. strip cw 65,-	5,-			
174.	175RO. 24 strip cw 130,-	15,-			

222.	1489RO. 6 strip ongenummerd!!!!. cw l.p.	40,-
223.	1489RO. 20 strip, gevouwen. Mogelijk uniek!!	80,-
224.	1497RO. 5 strip ongenummerd!! cw l.p.	10,-
225.	1497Ra. 6 strip nrs 0995A-1000A.	4,-
226.	1497. 5 strip. gehalveerd nr 0615A	3,-
227.	1497Re. 5 strip nr 08980A	4,-
228.	1707RO. 5 strip met rode eindstreep.	2,-
229.	2748/gaRa 5 str met rode eindstr cw 54,-	10,-
230.	Kerst 2002 5 strip met nr op 2128 cw 30,-	4,-
231.	3138R. 20 strip nr 5-10-15-20 cw 90,-	18,-
232.	3139R. 20 strip nr 5-10-15-20. cw 175,-	34,-

Drie heel bijzondere kavels kerstzegels

Kavel	Omschrijving	Inzet
233.	1931R-1950R. Complete set van 20 verschillende 6 strips. Slechts 2 sets bekend.	120,-
234.	2014R-2033R. Complete set van 89 verschillende 5 strips. De enig bekende set.	500,-
235.	2115R-2134R. Complete set van 76 verschillende 5 strips. 3 sets bekend.	300,-

Automaatboekjes Nederland

Kavel	Omschrijving	Inzet
236.	2Mx-y-z. cw 60,-	5,-
237.	3yW. Org. 5 strip m. reg str blauw br. cw 70,-	10,-
238.	6bB. cw 140,-	10,-
239.	6dB en 6bB telblok. cw 340,-	70,-
240.	6cB. cw 45,-	4,-
241.	6dB cw 45,-	4,-
242.	6eFS. ONGELDIG. cw. 40,-	6,-
243.	8c-2x. cw 90,-	7,-
244.	8c-8cF. cw 115,-	10,-
245.	9aF-10a-10a-11aF-13a-13a. cw 64,-	bod
246.	9b. cw 160,-	18,-
247.	9cF. cw 65,-	6,-
248.	9cF - telblok. cw 1104,-	30,-
249.	9d. cw 115,-	11,-
250.	9dF cw 80,-	8,-
251.	9gF cw 35,-	3,-
252.	9gF. Plft afschuining X rechts boven cw 70,-	10,-
253.	10aF. Kaftpaar met snijlijn 9 ¹ / ₂ en 1 ¹ / ₂ mm.	15,-
254.	13a-5x. cw 100,-	7,-
255.	19a. zegelinhoud niet ingeplakt cw 32,50	3,-
256.	21a. fraaie zegelverschuiving	bod
257.	29 rood streepje links van aangesneden +.	bod
258.	30 snijlijn links van zon. cw 25,-	2,50
259.	PRA. Sterrenboekje. cw 175,-	20,-

Hangverpakkingen – Mailers

Kavel	Omschrijving	Inzet
260.	HB1720c. 50 voor de kaart. cw 75,-	8,-
261.	1735a. 50 voor de baby type A. cw 100,-	18,-
262.	1735c. 50 voor de baby type B. cw 375,-	60,-
263.	1746b. 50 voor rouwbrieven. cw 100,-	10,-
264.	1985. 50 voor de baby. cw 80,-	13,-
265.	1986. 50 voor het huwelijk. cw 90,-	13,-
266.	1987. 50 voor rouwbrieven. cw 85,-	13,-
267.	2047a. 50 voor de baby tpg logo. cw 40,-	13,-
268.	2047b. idem posttar. 0,65 etc cw 100,-	15,-
269.	2047b. idem posttar 075 etc cw 100,-	15,-
270.	2049. 50 voor rouwbrieven PTT logo cw 40,-	13,-
271.	2049. Idem TPG logo cw 40,-	13,-
272.	2064. 50 voor Europa cw 70,-	22,-
273.	50 voor Europa. cw 60,-	18,-
274.	2250A. 100 zakelijke zegels. l fosfor cw 100,-	22,-
275.	2250B. 100 zakelijke zegels. L fosfor cw 200,-	40,-
276.	2394b. 50 voor Nederland cw 50,-	13,-
277.	2556. Denk groen. cw 40,-	14,-
278.	!748 in rode schapverp. met 5 priority st.	10,-
279.	Beatrixvel V1491b-1492b-1495b-1499b-1501b.	5,-
280.	Idem. V2036a PTT logo. Hersteld kapsel.	3,-
281.	Ide V2036 TPG logo. Met SPECIMEN.	10,-

Diversen

Kavel	Omschrijving	Inzet
282.	Verzameling gestempelde rolzegels in strippen van 5, met nrs.	40,-
283.	Gestempelde rolzegels met nr.	bod
284.	Kistje met diverse strippen rolzegels.	bod
285.	Ned. 400 boekjes	40,-
286.	Ned postzegelboekjes. Restantverzameling.	20,-
287.	20 dummy's	bod
288.	Doos met 90 Caspari dummy's.	5,-
289.	Etsingnrs Jul. Reg ongeveer 70 zegels.	20,-
290.	Monsters in 3D, uit 2006	5,-
291.	Joh Enschede boekje m. molens + brief in map	5,-
292.	Ned. Ant, Suriname, vrijwel compl. verz.	10,-
293.	Ned. Ant. 130 boekjes.	10,-

Buitenland

Kavel	Omschrijving	Inzet
294.	Album met meer dan 50 boekjes	10,-
295.	Jersey, Guernsey en Man. 200 boekjes	10,-
296.	Engeland. DX2-3-4-7 en 11	10,-
297.	Engeland FX3. Cil. Nr. B8B18	3,-

1. Inleiding

Naar aanleiding van de (te) korte periode van Post & Go automaten in ons land is al eens opgemerkt: deze automaatstroken zijn niet variabel. De waarde (het porto) staat er namelijk niet op, doch uitsluitend de waarde 1. Weinig keus, mag je wel zeggen.

Al sinds een paar jaren werd ik steeds meer geïnteresseerd in de Ierse automaatstroken: variabel in waarden en in beeldmotieven.

In ons Bulletin is vanaf 2008 aardig wat beschreven over deze Ierse zegels. Toch zijn er boeiende aspecten van deze stamps on a roll (SOAR), waarvan ik denk, dat anderen zullen denken: "dat is de moeite waard".

Het gaat bij deze SOAR om rolzegels. Ik zou liever een andere term willen gebruiken: digital stamps. Maar de

Ieren zijn de baas. Overigens komen de afbeeldingen ook voor op 'gewone', niet-digitaal vervaardigde postzegels, zoals de rode vos (afbeeldingen 1 en 2).

De digitale rolzegels worden geproduceerd in rollen van 600 zegels. Rechtsonder op de zegels staat het rolnummer. Om dit nummer te

Afbeeldingen 1 en 2

kunnen lezen moet je het vanaf de (korte) rechterzijde bekijken. De nummers lopen van 1 tot en met 600. De nummers 1 (afbeelding 3) en 600 (afbeelding 4) heb ik. Een collectie van alle 600 verschillende nummers? Het is maar een idee. Uw beste vriend is de loep, dat wel. Kijkt u nu eens naar die drie zegels hiernaast (afbeeldingen 5, 6 en 7: De rolnummers zijn 1421, 1423 en 1481. Dat is curieus, omdat rolzegels maar tot 600 lopen.

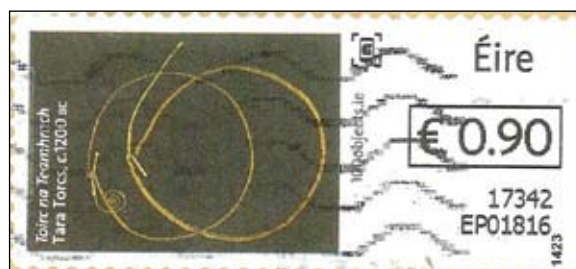
2. Boxed values

Om de waarden van de zogenoemde boxed values zegels

Afbeeldingen 3 en 4

staat een hokje. Er is nog iets bijzonders te vinden: onder de Ierse datum (zoals 18290 = de 29ste dag van 2018) staat EPO met vier cijfers. Wat is EPO? Met wat geGOOGLE kwam ik er achter: European Patent Office. Dat is dus het Ierse kantoor van deze organisatie. Neder-

Afbeeldingen 5, 6 en 7 (van boven naar beneden).

land heeft ook zo'n kantoor en wel in Rijswijk (ZH). De vraag rest waarom die vier EPO-cijfers daar staan. Daar moet ik even iets bij vertellen: Ik heb inmiddels heel wat van dergelijke EPO-zegels in mijn collectie vanaf 2014. De vier EPO-cijfers hebben wel regelmatig dezelfde cijfers, zoals EPO2076. Dat geldt ook voor andere cijfercombinaties. Ik heb daarvoor geen duidelijke betekenis gevonden. Na ampel beraad gok ik eop dat dit getal een code is voor de ontvanger (EPO)-kantoor ergens in Europa. Mocht iemand het fijne ervan weten, dan houd ik me aanbevolen.

Deze komen in Ierland alleen voor bij zegels waar een lettercode bij staat, zoals EPO.

Overigens zijn er meer codes dan EPO. Helaas zijn die codes niet te begrijpen, zoals Tfwezeeee4vk (afbeelding 8).

Afbeelding 8

De oudste boxed values in mijn verzameling zijn van 2013. Ik heb gemerkt dat het porto met een hokje meestal iets goedkoper was dan de standaardtarieven, bijvoorbeeld 0.54, terwijl 0.55 standaard was.

3. Andere bijzonderheden

Een qua print iets afwijkende tekst trof ik aan op de strook van afbeelding 9; zie met name het €-teken.

Afbeelding 9

Afbeelding 10

Meer recent, in 2018, verscheen in miniprint het jaartal 2018 op alle Ierse stroken, dus ook op de zogenoemde boxed values (afbeelding 10). De huidige waarden in een hokje lijken conform de standaard, maar ik heb mogelijk nog

niet voldoende gegevens over de jaren 2018/19.

4. Drukfouten

Overigens zijn de Ierse zegels ook interessant als je op drukfouten of afwijkingen let. Ik laat er hieronder enkele zien op automaatstroken (afbeeldingen 11 tot en met 15). Een echt leuk verzamelgebied dus (wordt vervolgd).

Paul Dek
29-09-2019

Van boven naar beneden: afbeeldingen 11 tm 16

Noorse post maakt prestigeboekjes overdreven duur

Drukkerij Enschedé kan er ongetwijfeld niks aan doen, maar de toeslag boven de nominale waarde van de Noorse prestigeboekjes rijzen de pan uit. In Nederland doen we al moeilijk bij de prestigeboekjes: € 8.70 aan zegels, € 12.45 prijs van het boekje. Maar bij de Noorse boekjes wordt de toeslag fors hoger en hoger.

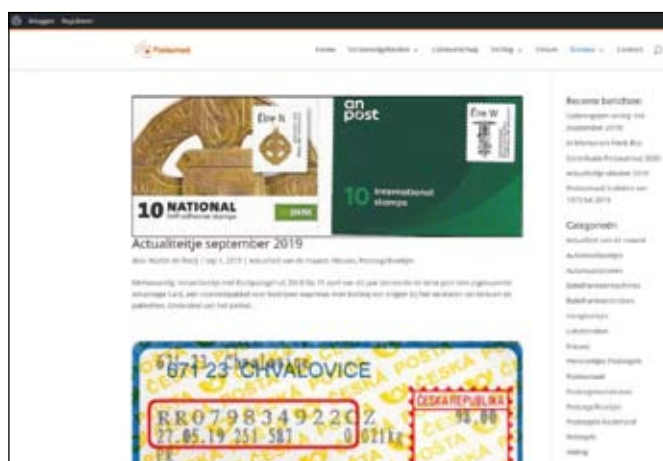
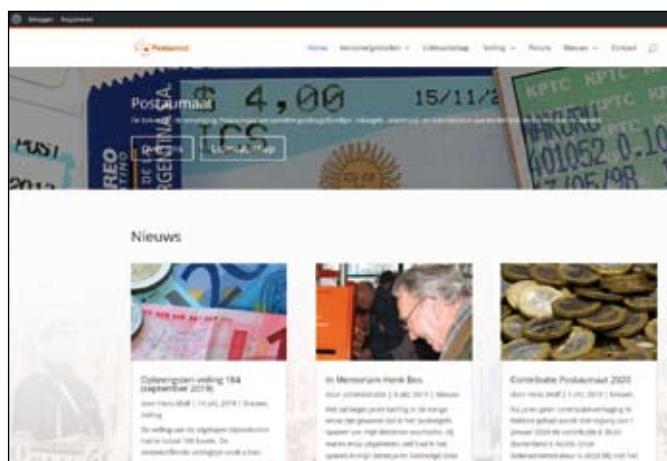
Het eerste prestigeboekje verscheen er in 2012. Net als de Nederlandse boekjes, worden ze gedrukt door Joh. Enschedé Security Print.

Komt de populariteit van deze boekjes niet ten goede, dunkt me.

Walter de Rooij

Jaar	thema	prijs boekje	frankeerwaarde	toeslag
2012	75 ^e Verjaardag Harald V en Sonja	99 kr	45 kr	54 kr
2013	Edvard Munch	139 kr	85 kr	54 kr
2014	Thor Heyerdahl	139 kr	80 kr	59 kr
2015	Anders Beer Wilse	139 kr	64 kr	75 kr
2016	Eeuwfeest Meteorologisch Instituut	149 kr	50 kr	99 kr
2017	Noorse auto's	169 kr	52 kr	117 kr
2018	Wandelsportbond 150 jaar	179 kr	64 kr	115 kr
2019	Olsenbanden Film, 50 jaar	179 kr	39 kr	140 kr

Breng ook eens een bezoek aan onze website

Vlak voor het begin van ons jubileumjaar - Postumaat bestaat in 2019 45 jaar - werd de nieuwe website van Postumaat in gebruik genomen. En het resultaat mag er wezen, zoals uit de twee voorbeelden hierboven wel blijkt. Het bestuur van de Vereniging Postumaat nodigt iedereen uit eens een bezoek te brengen aan onze vernieuwde site; het internetadres (URL) is www.postumaat.nl. Op de hoofdpagina van de nieuwe site kunt u in een menu-

balk een keuze maken uit een aantal opties zoals, 'Home' (hoofdpagina), 'Verzamelgebieden', 'Lidmaatschap', 'Veiling', 'Forum', 'Nieuws' en 'Contact'. Op de homepage van de website worden actuele berichten geplaatst. Verder zijn er aparte buttons die als ze aangeklikt worden naar pagina's met verenigingsgegevens ('Over ons' en 'Lidmaatschap') leiden. Zoals gezegd: neem eens een kijkje op www.postumaat.nl. Het is de moeite waard!

Nieuwe recente uitgiften

Rail Away

Ter ondersteuning van een langlopende uitgifte met postzegelvelletjes met afbeeldingen van internationale treinen verscheen op 1 augustus in samenwerking met de Evangelische Omroep (EO) een velletje met vijf zegels waarop vijf verschillende buitenlandse treinen (afbeelding 1) zijn afgebeeld in de omgeving waar de betreffende treinen dienstdoen, waaronder twee stoomtreinen. Op de achtergrond van het velletje is een fraaie afbeelding te zien van twee locs die een groot aantal personenvoertuigen voorttrekken in een bergachtig en bosrijk gebied, wat zorgt voor een sfeervolle entourage voor de vijf zegels in het velletje. Op elk zegel is het beeldmerk van de EO afgebeeld. Onder op de velrand is wederom het beeldmerk van de EO vermeld, met daarnaast de beeldmerken van NPO2 en PostNL. De blokjes zijn gedrukt in Offset bij JESP te Haarlem. Het artikelnummer bij de Collect Club is 790065 en de verkoopprijs bedraagt € 8,95. Daarvoor ontvangt u naast het zegelvel ook 5 grootformaat ansichtkaarten met daarop de afbeeldingen van de treinen die ook de zegels sieren. Niettemin blijft de prijs erg fors gezien de frankeerwaarde van € 4,35 (minder dan de helft van de aankoopprijs). In de vorige editie meldde ik bij deze rubriek dat ik de indruk kreeg dat de stroom postsets met kaarten en zegelvelletjes met drie zegels wat aan het minderen was en dat zulks mogelijk samenhang met het verschijnen van velletjes met 5 postzegels. Thans kunnen we vaststellen dat er in het afgelopen kwartaal geen nieuwe postsets met zegelvelletjes van drie zegels zijn verschenen, maar wel deze postset met een velletje met vijf postzegels.

Een nieuw soort postsets!

Verrassend is dat inmiddels op de website van de Collect Club een nieuwe postset is te vinden met een velletje kinderpostzegels en vijf fraaie kaarten op A5-formaat (afbeelding 2). De prijs van dit geheel zal de meeste verzamelaars echter weinig opvrolijken. Deze bedraagt € 15,00 voor een postzegelvelletje met 10 postzegels met een frankeerwaarde van € 8,70. Dat betekent een toeslag van omgerekend € 0,63 per

postzegel. Dat is € 2,00 meer dan de prijs voor het enkele kinderpostzegelvel, welk bedrag overigens geheel aan de Stichting Kinderpostzegels Nederland ten goede komt. Wat mij betreft is dit echter wel een erg forse sponsoring die van de postzegelverzamelaars wordt verlangd. Ik heb dan ook mijn grote twijfels of deze vorm van min of meer gedwongen sponsoring zal renderen en zal aanslaan bij een breed publiek. Bij de doorsnee postzegelverzamelaar acht ik dat in elk geval zeer onwaarschijnlijk. Het lijkt erop dat PostNL de postsets thans niet meer exclusief reserveert voor uitgiften met kaders van de persoonlijke postzegels. In het kader van deze rubriek, die juist het oog heeft op uitgiften met de kaders voor persoonlijke postzegels zal ik in de toekomst alleen die specifieke uitgiften bespreken

Johan Schaminée

Afbeelding 1

Afbeelding 2

